

BẦU SƠ BỘ

TỔNG THỐNG TẠI CALIFORNIA

THỨ BA, 5 THÁNG HAI, 2008

★ TẬP HƯỚNG DẪN CỬ TRI CHÍNH THỨC ★

Bản Chứng Thực

Tôi, Debra Bowen, Tổng Thư Ký Tiểu Bang của Tiểu Bang California, sau đây chứng nhận rằng các dự luật trong này sẽ được đệ trình ra trước cử tri của Tiểu Bang California trong Cuộc Bầu Sơ Bộ Tổng Thống được tổ chức trên toàn Tiểu Bang vào ngày 5 Tháng Hai, 2008, và tập hướng dẫn này đã được soạn thảo trung thực theo đúng luật.

Ký tên và ấn chứng bằng Triện Cao Quý của Tiểu Bang tại Sacramento, California, ngày 13 Tháng Mười Một, 2007.

Debra Bowen

Debra Bowen
Tổng Thư Ký Tiểu Bang

Tổng Thư Ký Tiểu Bang

Cùng Quý Cử Tri,

Khi ghi danh bỏ phiếu là quý vị đã đi bước đầu để giữ một vai trò chủ động trong việc quyết định tương lai của California. Bây giờ, để giúp quý vị quyết định, văn phòng của tôi đã lập ra Tập Hướng Dẫn Cử Tri Chính Thức này có ghi các danh xưng và tóm lược do Tổng Chương Lý Edmund G. Brown Jr. soạn, những bài phân tích vô tư về đạo luật và phí tổn có thể tốn kém cho người đóng thuế do Phân Tích Viên Lập Pháp Elizabeth G. Hill soạn, các biện luận ủng hộ và chống đối tất cả các dự luật được đưa vào lá phiếu do phe ủng hộ và phe chống đối soạn, nội dung các dự luật do Luật Sư Lập Pháp Diane F. Boyer-Vine duyệt lại, và các chi tiết quan trọng khác. Vấn đề ấn loát tập hướng dẫn được Viên Chức Ấn Loát Tiểu Bang Geoff Brandt giám sát.

Vào ngày 5 Tháng Hai, 2008, chúng ta sẽ có cơ hội giúp chọn Tổng Thống kế tiếp của Hoa Kỳ, cũng như quyết định về các dự luật về giáo dục, chuyên chở, và nhiều lãnh vực khác. Các cuộc bầu sơ bộ tổng thống chỉ có bốn năm một lần, nhưng lần này đặc biệt hào hứng vì là cuộc bầu cử tổng thống đầu tiên của Hoa Kỳ kể từ năm 1952 mà không có tổng thống hoặc phó tổng thống đương nhiệm ra tranh cử. Lá phiếu của quý vị có thể thay đổi thực sự cho tương lai đất nước chúng ta.

Bỏ phiếu thật dễ dàng, và bất cứ cử tri ghi danh nào cũng đều có thể bỏ phiếu bằng thư hoặc đến phòng phiếu. Ngày cuối cùng để xin lá phiếu bầu bằng thư là ngày 29 Tháng Giêng.

Có thêm nhiều cách nữa để tham gia tiến trình bầu cử. Quý vị có thể làm nhân viên phòng phiếu vào Ngày Bầu Cử, giúp tất cả các cử tri hội đủ điều kiện bỏ phiếu được dễ dàng hơn và bảo vệ lá phiếu cho đến khi các viên chức bầu cử kiểm phiếu. Quý vị có thể nhắc nhở mọi người qua emails, điện thoại, tài liệu, và bích chương về các kỳ hạn ghi danh cử tri và các quyền bỏ phiếu. Quý vị có thể giúp các cử tri khác hiểu rõ về các ứng cử viên và các vấn đề bằng cách tổ chức những nhóm thảo luận hoặc tham gia bàn cãi với bạn bè, gia đình, và các lãnh tụ cộng đồng.

Muốn biết thêm chi tiết về cách bỏ phiếu và bỏ phiếu ở đâu, cũng như những cách khác quý vị có thể tham gia tiến trình bầu cử, hãy gọi số 1-800-339-8163 hoặc đến www.sos.ca.gov.

Quyền chọn lựa và cho biết ý kiến của mình là một đặc quyền tuyệt vời trong một nền dân chủ. Bất luận quý vị đi bỏ phiếu tại một phòng phiếu hay gửi lá phiếu bầu bằng thư, tôi khuyến khích quý vị dành thì giờ đọc kỹ về mỗi dự luật trong tập hướng dẫn này.

Cám ơn quý vị xem trọng trách nhiệm dân chính và lên tiếng!

MỤC LỤC

TRANG

TẬP HƯỚNG DẪN THAM KHẢO NHANH	5
DỰ LUẬT	
91 Các Quỹ Chuyên Chở. Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi.	8
92 Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng. Tài Trợ. Quản Trị. Lệ Phí. Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi và Đạo Luật.	12
93 Giới Hạn Nhiệm Kỳ Phục Vụ Của Các Nhà Lập Pháp. Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi.	18
TUYÊN NGÔN MỤC ĐÍCH CỦA CÁC CHÍNH ĐẢNG	22
NỘI DUNG CÁC DỰ LUẬT	24
CÁC QUYỀN CỦA CỬ TRI	31
CÁC TRANG THÔNG TIN	
Bỏ Phiếu Bằng Thư.....	4
Làm Nhân Viên Phòng Phiếu vào Ngày Bầu Cử.....	4
Chi Tiết Về Tuyên Ngôn Của Ứng Cử Viên	7
Cử Tri Không Cho Biết Thuộc Đảng Nào.....	7
Tập Hướng Dẫn Cử Tri In Chữ Khổ Lớn Và Băng Cassette Để Nghe	7

HÃY ĐẾN WEBSITE CỦA CHÚNG TÔI ĐỂ:

- Tìm địa điểm bỏ phiếu của quý vị www.sos.ca.gov/elections/elections_ppl.htm
- Xem kết quả bầu cử trực tiếp vào Ngày Bầu Cử www.sos.ca.gov
- Xem chi tiết về lá phiếu bầu bằng thư www.sos.ca.gov/elections_m.htm
- Xem chi tiết về các dự luật và ứng cử viên toàn tiểu bang
www.voterguide.sos.ca.gov
- Tìm biết về những khoản đóng góp vận động bầu cử tại
<http://cal-access.sos.ca.gov/campaign>

BỎ PHIẾU BẰNG THƯ

Quý vị có thể bầu và giao lại lá phiếu bầu bằng thư bằng cách:

1. gửi qua đường bưu điện đến viên chức bầu cử quận quý vị;
2. giao tận tay đến một địa điểm bỏ phiếu hoặc văn phòng bầu cử trong quận quý vị vào Ngày Bầu Cử; hoặc
3. ủy quyền cho một người thứ ba được luật cho phép (người phối ngẫu, con, cha mẹ, ông bà, cháu nội ngoại, anh em, chị em, hoặc một người ở chung nhà với quý vị) đại diện quý vị để giao lại lá phiếu.

Bất luận lá phiếu được giao lại theo cách nào, chúng tôi **PHẢI** nhận được lá phiếu đó trễ nhất là vào lúc phòng phiếu đóng cửa (8:00 tối) trong Ngày Bầu Cử. Lá phiếu bầu bằng thư tới trễ sẽ không được đếm.

MUỐN KIẾM TIỀN VÀ ĐÓNG GÓP QUAN TRỌNG? LÀM NHÂN VIÊN PHÒNG PHIẾU VÀO NGÀY BẦU CỬ!

Quý vị có thể làm nhân viên phòng phiếu nếu quý vị là:

Cử tri có ghi danh, hoặc

Học sinh trung học và:

- là công dân Hoa Kỳ;
- ít nhất là 16 tuổi vào lúc làm việc;
- học sinh năm cuối trung học có GPA tối thiểu 2.5; và
- học sinh có hạnh kiểm tốt đang học trường công hoặc trường tư.

Quý vị có thể nghỉ việc chính để làm nhân viên phòng phiếu, mà không mất lương, nếu:

- quý vị là công chức tiểu bang; và
- quý vị thông báo sớm cho phân ban của mình, và quản lý hoặc giám thị của quý vị chấp thuận yêu cầu của quý vị.

Ngoài việc thu thập kinh nghiệm, nhân viên phòng phiếu có thể kiếm thêm tiền khi phục vụ trong Ngày Bầu Cử. Hãy liên lạc với viên chức bầu cử địa phương hoặc gọi số 1-800-339-8163 để biết thêm chi tiết về việc làm nhân viên phòng phiếu.

BẦU SỞ BỘ

TỔNG THỐNG TẠI CALIFORNIA

TỜ HƯỚNG DẪN RÚT RA

THỨ BA, 5 THÁNG HAI, 2008

★ **TẬP HƯỚNG DẪN
THAM KHẢO NHANH** ★

**HÃY RÚT RA TẬP HƯỚNG
DẪN THAM KHẢO NHANH
NÀY VÀ ĐEM THEO ĐẾN
PHÒNG PHIẾU!**

Tập hướng dẫn này có phần tóm lược và chi tiết liên lạc cho mỗi dự luật của tiểu bang được đưa vào lá phiếu ngày 5 Tháng Hai, 2008.

Hãy đến website của chúng tôi tại www.sos.ca.gov

DỰ LUẬT Các Quỹ Chuyên Chở.
91 Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi.

TÓM LƯỢC *Do Các Chữ Ký Lập Kiến Nghị Đưa Vào Lá Phiếu*

Cấm giữ lại trong Quỹ Chung một số thuế nhiên liệu xe hơi nhất định và cấm trì hoãn việc trả lại các khoản thuế tương tự đã bị giữ lại trước kia. Thay đổi cách thức và thời điểm cho phép Quỹ Chung vay mượn từ một số quỹ chuyên chở nhất định nào đó. Tác Động Tài Khóa: Tăng mức ổn định tài trợ của tiểu bang cho xa lộ, đường phố, và đường lộ và có thể giảm mức ổn định tài trợ của tiểu bang cho chuyên chở công cộng. Có thể giảm mức ổn định của một số quỹ địa phương nhất định nào đó cho chuyên chở công cộng.

LÁ PHIẾU CỦA QUÝ VỊ MANG Ý NGHĨA GÌ

THUẬN Lá phiếu THUẬN cho dự luật này có nghĩa là: Tiểu bang không còn được tạm ngừng chuyển số thu nhập thuế bán xăng từ Quỹ Chung cho chuyên chở. Ngoài ra, tiểu bang còn có thể dùng các ngân khoản chuyên chở cụ thể, có thể gồm cả một số ngân khoản chuyên chở nào đó tại địa phương, chỉ để cho Quỹ Chung vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn. Tuy nhiên, tiểu bang có thể cho Quỹ Chung vay một số ngân khoản chuyên chở công cộng nào đó của tiểu bang, mà không có giới hạn rõ rệt về thời gian trả nợ.

CHỐNG Lá phiếu CHỐNG dự luật này có nghĩa là: Tiểu bang vẫn được tạm ngừng, theo một số điều kiện nào đó, chuyển số thu nhập thuế bán xăng từ Quỹ Chung cho chuyên chở. Ngoài ra, tiểu bang vẫn có thể, theo một số điều kiện nào đó, cho Quỹ Chung vay một số ngân khoản chuyên chở cụ thể đến tối đa là ba năm.

CÁC BIỆN LUẬN

ỦNG HỘ KHÔNG CÒN CẦN ĐẾN Dự Luật 91 nữa. Xin BỎ PHIẾU CHỐNG. Cử tri đã thông qua Dự Luật 1A vào năm 2006, hoàn thành mục đích của Dự Luật 91. Dự Luật 1A không cho các chính khách tại Sacramento được lấy tiền thuế xăng của chúng ta và dùng các ngân khoản đó cho các mục đích không thuộc chuyên chở. Không còn cần đến Dự Luật 91 nữa. HÃY BỎ PHIẾU CHỐNG.

CHỐNG Không Có Biện Luận Chống Dự Luật 91.

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT

ỦNG HỘ
Không Có Chi Tiết
Liên Lạc.

CHỐNG
Không Có Chi Tiết
Liên Lạc.

TẬP HƯỚNG DẪN THAM KHẢO NHANH

TIẾP THEO

DỰ LUẬT 92 Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng. Tài Trợ. Quản Trị. Lệ Phí. Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi và Đạo Luật.

DỰ LUẬT 93 Giới Hạn Nhiệm Kỳ Phục Vụ Của Các Nhà Lập Pháp. Tu Chính Hiến Pháp Tiên Khởi.

TÓM LƯỢC *Do Các Chữ Ký Lập Kiến Nghị Đưa Vào Lá Phiếu*

Thiết lập các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng và Hội Đồng Quản Trị độc lập. Yêu cầu phải tính riêng biệt mức tài trợ tối thiểu cho các trường trung tiểu học và các trường cao đẳng cộng đồng. Đặt lệ phí ở mức \$15/tín chỉ và giới hạn mức tăng lệ phí trong tương lai. Tác Động Tài Khóa: Chi tiêu của tiểu bang cho giáo dục K-14 tăng từ niên khóa 2007-08 đến 2009-10 trung bình vào khoảng \$300 triệu hàng năm, mà không biết các tác động hàng năm sau đó. Có khả năng mất đi thu nhập lệ phí sinh viên cao đẳng cộng đồng vào khoảng \$70 triệu hàng năm.

LÁ PHIẾU CỦA QUÝ VỊ MANG Ý NGHĨA GÌ

THUẬN Lá phiếu THUẬN cho dự luật này có nghĩa là: Công thức hiện nay thiết lập mức tài trợ tối thiểu cho các trường K-12 và các trường cao đẳng cộng đồng sẽ được thay bằng các công thức riêng rẽ cho mỗi hệ thống. Lệ phí các trường cao đẳng cộng đồng sẽ được giảm từ \$20 mỗi tín chỉ xuống \$15 mỗi tín chỉ, và sẽ có các thay đổi khác về hội đồng quản trị trường cao đẳng cấp tiểu bang.

CHỐNG Lá phiếu CHỐNG dự luật này có nghĩa là: Các đạo luật hiện hữu về tài trợ, lệ phí, và quản trị trường cao đẳng cộng đồng sẽ được giữ nguyên.

CÁC BIỆN LUẬN

ỦNG HỘ Dự Luật 92 không tăng thuế. Dự luật này giảm lệ phí trường cao đẳng cộng đồng xuống còn \$15 mỗi tín chỉ, giới hạn những khoản tăng lệ phí trong tương lai, và ổn định mức tài trợ. Khi Lập Pháp tăng gấp đôi lệ phí trường cao đẳng cộng đồng, số người tại California ghi danh theo học giảm bớt 305,000. Lương của sinh viên tốt nghiệp huấn nghệ từ trường cao đẳng cộng đồng tăng từ \$25,600 lên \$47,571 trong ba năm

CHỐNG Dự Luật 92 không phải là những gì dự luật này có vẻ muốn làm. Dự luật này bắt buộc một khoản chi tiêu mới bằng cách ghi vào Hiến Pháp California mà không có nguồn tài trợ, do đó có thể đưa đến các khoản thuế mới hoặc cắt giảm các chương trình quan trọng, gồm cả các trường K-12. Dự luật này không quy định phải chịu trách nhiệm và không có gì bảo đảm các ngân khoản sẽ được sử dụng cho các lớp cao đẳng. Hãy chống 92.

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT

ỦNG HỘ
Scott Lay
Yes on Proposition 92
2017 O Street
Sacramento, CA 95811
(916) 444-8641
admin@prop92yes.com
www.prop92yes.com

CHỐNG
Californians for Fair
Education Funding,
No on Proposition 92
3001 Douglas Blvd. #225
Roseville, CA 95661
(916) 218-6640
info@noprop92.org
www.noprop92.org

TÓM LƯỢC *Do Các Chữ Ký Lập Kiến Nghị Đưa Vào Lá Phiếu*

Giảm thời gian phục vụ lập pháp tiểu bang xuống còn 12 năm. Cho phép phục vụ 12 năm trong cùng một viện. Các nhà lập pháp đương nhiệm có thể phục vụ 12 năm trong viện hiện tại, bất kể quá trình phục vụ lập pháp trước đó. Tác Động Tài Khóa: Không có ảnh hưởng tài khóa trực tiếp đối với chính quyền tiểu bang hoặc địa phương.

LÁ PHIẾU CỦA QUÝ VỊ MANG Ý NGHĨA GÌ

THUẬN Lá phiếu THUẬN cho dự luật này có nghĩa là: Thành Viên Lập Pháp Tiểu Bang có thể phục vụ tổng cộng tối đa 12 năm trong chức vụ của mình—bất luận những năm đó là phục vụ trong Hạ Viện hoặc Thượng Viện. Một số Thành Viên hiện nay được phép có thể phục vụ tổng cộng hơn 14 năm.

CHỐNG Lá phiếu CHỐNG dự luật này có nghĩa là: Thành Viên Lập Pháp Tiểu Bang có thể tiếp tục phục vụ tổng cộng tối đa 14 năm trong chức vụ của mình—tối đa 6 năm trong Hạ Viện và tối đa 8 năm trong Thượng Viện.

CÁC BIỆN LUẬN

ỦNG HỘ Dự Luật 93 đem lại cân bằng hợp lý giữa nhu cầu bầu ra những người mới có tư tưởng mới và nhu cầu cần có các nhà lập pháp kinh nghiệm, có kiến thức để làm việc bảo vệ người dân đóng thuế. Các cuộc nghiên cứu độc lập chứng minh là dự luật này sẽ giúp cho Lập Pháp của chúng ta hoạt động có hiệu quả hơn, chịu trách nhiệm nhiều hơn, và có khả năng hơn để đối phó với các vấn đề phức tạp của California.

CHỐNG Dự Luật 93 là một mưu toan lừa gạt do các chính khách soạn ra và được các nhóm quyền lợi riêng tài trợ. Dự luật này có một lỗ hổng đặc biệt có lợi cho 42 chính khách đương nhiệm sắp hết nhiệm kỳ bằng cách cho họ thêm thời gian giữ chức vụ. Dự luật này tăng gấp đôi nhiệm kỳ Hạ Viện từ 6 lên 12 năm và tăng nhiệm kỳ Thượng Viện từ 8 lên 12 năm.

MUỐN BIẾT THÊM CHI TIẾT

ỦNG HỘ
Charu Khopkar
Committee for Term Limits
and Legislative Reform
1510 J Street, Suite 210
Sacramento, CA 95814
(916) 443-7817
info@termlimitsreform.com
www.termlimitsreform.com

CHỐNG
Bob Adney
California Term Limits
Defense Fund
2331 El Camino Ave.
Sacramento, CA 95821
(916) 482-5000
CATermLimits@gmail.com
www.stopthepoliticians.com

CHI TIẾT VỀ TUYÊN NGÔN CỦA ỨNG CỬ VIÊN

ỨNG CỬ VIÊN TỔNG THỐNG HOA KỲ

Muốn biết chi tiết về các ứng cử viên tranh cử vào chức vụ Tổng Thống Hoa Kỳ, xin đến website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang hoặc gọi Đường Dây Hotline Cử Tri miễn phí để được gửi chi tiết qua đường bưu điện.

www.voterguide.sos.ca.gov
1-800-339-8163

CỬ TRI KHÔNG CHO BIẾT THUỘC ĐẢNG NÀO

(Cử tri không thuộc chính đảng nào)

TÔI CÓ THỂ BỎ PHIẾU CHO AI?

Nếu quý vị ghi danh bỏ phiếu với một chính đảng, quý vị chỉ có thể bỏ phiếu trong kỳ bầu cử sơ bộ tổng thống này cho các ứng cử viên của đảng mà quý vị đã ghi danh đồng thời bỏ phiếu thuận và chống các dự luật. Tuy nhiên, nếu quý vị không chọn một chính đảng khi ghi danh bỏ phiếu, một số chính đảng vẫn sẽ cho phép quý vị bỏ phiếu cho các ứng cử viên của họ. Nếu quý vị không ghi danh với một chính đảng, khi xin, quý vị có thể bỏ phiếu của bất cứ chính đảng nào đã thông báo cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang là họ sẽ cho phép cử tri ghi danh nhưng không cho biết thuộc đảng nào giúp đề cử các ứng cử viên của họ.

Các chính đảng sau đây cho phép các cử tri không ghi danh với một chính đảng được xin và bỏ phiếu của đảng họ trong Kỳ Bầu Cử Sơ Bộ Tổng Thống ngày 5 Tháng Hai, 2008:

- Đảng Người Mỹ Độc Lập
- Đảng Dân Chủ

Quý vị KHÔNG được xin phiếu của hơn một đảng. Nếu quý vị không xin một lá phiếu nhất định nào, quý vị sẽ được giao lá phiếu phi đảng phái chỉ có tên các ứng cử viên tranh cử vào các chức vụ phi đảng phái và các dự luật sẽ được bỏ phiếu trong Kỳ Bầu Cử Sơ Bộ Tổng Thống ngày 5 Tháng Hai, 2008.

TẬP HƯỚNG DẪN CỬ TRI IN CHỮ KHỔ LỚN VÀ BĂNG CASSETTE ĐỂ NGHE

Tổng Thư Ký Tiểu Bang nay cung cấp Tập Hướng Dẫn Cử Tri Chính Thức in chữ khổ lớn và băng cassette để nghe dành cho người khuyết thị bằng tiếng Anh, Tây Ban Nha, Hoa, Việt, Tagalog, Nhật, và Triều Tiên.

Muốn xin Tập Hướng Dẫn Cử Tri Chính Thức in chữ khổ lớn hoặc băng cassette để nghe, xin đến website của chúng tôi tại:

www.sos.ca.gov/elections/elections_vig_altformats.htm hoặc gọi Đường Dây Hotline Cử Tri miễn phí tại số 1-800-339-8163.

**CÁC QUỸ CHUYÊN CHỖ.
TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIỀN KHỞI.**

- Cấm giữ lại trong Quỹ Chung một số thuế buôn bán và sử dụng nhiên liệu xe hơi nhất định, được dành riêng cho Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở. Hiện nay các thuế đó có thể được giữ lại nếu Thống Đốc đưa ra một tuyên cáo, Lập Pháp ban hành một đạo luật đặc biệt với 2/3 phiếu thuận, trả lại số thuế đó trong vòng ba năm, và hội đủ một số điều kiện nhất định khác.
- Yêu cầu phải trả lại trễ nhất là vào 6/30/17 các thuế nhiên liệu xe đó vốn đã được giữ lại trong Quỹ Chung từ 7/1/03 đến 6/30/08. Hiện nay việc trả lại số thuế đó nói chung phải hoàn tất trễ nhất là vào 6/30/16.
- Thay đổi cách thức và thời điểm cho phép Quỹ Chung vay mượn từ một số quỹ chuyên chở nhất định nào đó.

**TÓM LƯỢC CỦA PHÂN TÍCH VIÊN LẬP PHÁP VỀ ƯỚC TÍNH TÁC ĐỘNG TÀI KHÓA SAU CÙNG ĐỐI
VỚI CHÍNH QUYỀN TIỂU BANG VÀ ĐỊA PHƯƠNG:**

- Tăng mức ổn định tài trợ của tiểu bang cho xa lộ, đường phố, và đường lộ và có thể giảm mức ổn định tài trợ của tiểu bang cho chuyên chở công cộng. Có thể giảm mức ổn định của một số quỹ địa phương nhất định nào đó cho chuyên chở công cộng.

PHÂN TÍCH CỦA PHÂN TÍCH VIÊN LẬP PHÁP**SƠ LƯỢC**

California tài trợ các hệ thống chuyên chở phần chính là từ các quỹ của tiểu bang lẫn địa phương.

Các Quỹ Chuyên Chở của Tiểu Bang

Tiểu bang áp đặt nhiều loại thuế và lệ phí khác nhau trên nhiên liệu xe và lái xe (được bàn ở dưới) để tài trợ cho các chương trình chuyên chở. Trong năm 2007-08, số thu nhập từ những nguồn này được dự kiến lên tổng cộng khoảng \$9 tỷ.

Số Thu Nhập Theo Điều XIX—Thuế Nhiên Liệu và Lệ Phí Xe. Tiểu bang áp đặt một khoản thuế gián tiếp 18 xu trên mỗi ga lông xăng và dầu cặn dùng cho xe lái trên công lộ và xa lộ. Tiểu bang cũng tính lệ phí trọng tải xe vận tải, lệ phí bằng lái xe, và lệ phí đăng bộ xe. Điều XIX Hiến Pháp Tiểu Bang chỉ cho phép sử dụng số thu nhập này cho các mục đích chuyên chở cụ thể—chủ yếu là xa lộ, đường lộ, và thi hành luật giao thông. (Số thu nhập này thường được gọi là thu nhập theo Điều XIX.) Tuy nhiên, Hiến Pháp cho phép cho Quỹ Chung vay số thu nhập này nếu hoàn trả đủ số trong cùng năm tài khóa (tức là cốt cho các mục đích cần tiền ngắn hạn), nhưng có thể hoãn trả lại đến tối đa là 30 ngày sau khi áp dụng ngân sách tiểu bang cho năm tài khóa sau. Theo các điều kiện cụ thể, số thu

nhập này cũng có thể được cho Quỹ Chung vay đến tối đa là ba năm tài khóa.

Thuế Bán Hàng trên Xăng và Dầu Cặn. Tiểu bang áp đặt một khoản thuế bán hàng là 6.25 phần trăm trên xăng và dầu cặn.

- **Trương Mục Chuyên Chở Công Cộng (PTA).** Một phần thu nhập từ thuế bán xăng và dầu cặn được ký thác vào PTA cho chuyên chở công cộng (xe buýt và xe lửa) và các mục đích hoạch định chuyên chở. Hiến Pháp Tiểu Bang cho phép dùng các ngân khoản trong PTA để cho Quỹ Chung vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn. Khoản vay này phải được hoàn trả trong vòng 30 ngày sau khi áp dụng ngân sách tiểu bang cho năm tài khóa sau. Theo một số điều kiện cụ thể, các ngân khoản PTA cũng có thể được cho Quỹ Chung vay lâu hơn, đến tối đa là ba năm tài khóa.
- **Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở (TIF).** Một phần thu nhập thuế bán xăng của tiểu bang không ký thác vào PTA được chuyển cho TIF để dùng cho xa lộ, đường lộ, và các hệ thống chuyên chở công cộng. Hiến Pháp Tiểu Bang cho phép tạm ngưng chuyển các ngân khoản này mà để lại tiền trong Quỹ Chung, khi tiểu bang

gặp khó khăn tài khóa. Tuy nhiên chỉ được tạm ngưng hai lần trong mười năm liên tiếp nhau, và những lần tạm ngưng phải được hoàn trả trọn vẹn, cộng với tiền lãi, trong vòng ba năm. Việc chuyển ngân này đã được tạm ngưng một phần trong năm 2003-04 và toàn phần trong năm 2004-05. Hiến Pháp Tiểu Bang đòi hỏi phải trả lại những số tiền tạm ngưng này trễ nhất là vào ngày 30 Tháng Sáu, 2016, theo mức hoàn trả cụ thể tối thiểu mỗi năm. Sau khi trả lại một khoản trong năm 2007-08, sẽ còn phải trả lại \$670 triệu từ Quỹ Chung.

Các Quỹ Chuyên Chở Địa Phương

Các chính quyền địa phương tài trợ nhiều cho chuyên chở từ số thu nhập thuế bán hàng địa phương. Mỗi quận có một “quỹ chuyên chở địa phương” (LTF) gồm số thu nhập từ thuế bán hàng địa phương trên toàn tiểu bang là một phần tư của một phần trăm thu tại quận đó. Theo Hiến Pháp Tiểu Bang, số thu nhập trong các LTF chỉ được dùng cho các mục đích chuyên chở cụ thể—cốt là cho chuyên chở công cộng. Trong năm 2007-08, số thu nhập thuế cho các LTF được dự kiến lên tổng cộng khoảng \$1.4 tỷ.

Ngoài số một phần tư của một phần trăm thuế bán hàng địa phương toàn tiểu bang cho chuyên chở, các quận có thể áp đặt thêm một khoản thuế bán hàng địa phương, nếu được hai phần ba cử tri chấp thuận, cho các loại sử dụng về chuyên chở của quận. Hiện nay 19 quận áp đặt khoản thuế bán hàng địa phương nhiệm ý này cho chuyên chở.

ĐỀ NGHỊ

Dự luật này tu chính Hiến Pháp Tiểu Bang như sau.

Tạm Ngưng Các Khoản Chuyển Ngân sang TIF.

Dự luật này bãi bỏ quyền hạn của tiểu bang được tạm ngưng chuyển thuế bán xăng sang TIF cho các loại sử dụng về chuyên chở. Nói cách khác, số thu nhập này không được dùng cho các mục đích không thuộc về chuyên chở, mà phải được dùng cho các mục đích chuyên chở. Ngoài ra, dự luật này cũng đòi hỏi phải trả lại những số tiền đã tạm ngưng trong năm 2003-04 và 2004-05 trễ nhất là ngày 30 Tháng Sáu, 2017, ở mức hoàn trả tối thiểu quy định hàng năm.

Cho Vay các Ngân Khoản Chuyên Chở. Dự luật này hủy bỏ quyền cho Quỹ Chung vay các ngân

khoản theo Điều XIX trong nhiều năm. Các ngân khoản này vẫn có thể được cho Quỹ Chung vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn trong một năm tài khóa, và phải hoàn trả trong vòng 30 ngày sau khi áp dụng ngân sách cho năm tài khóa sau.

Dự luật này cho phép dùng các ngân khoản của TIF để cho Quỹ Chung vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn trong một năm tài khóa, và phải hoàn trả trong vòng 30 ngày sau khi áp dụng ngân sách cho năm tài khóa sau. Tương tự như thế, dự luật này có thể được diễn giải là cho phép dùng các số tiền của LTF để cho Quỹ Chung vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn trong một năm tài khóa. Dự luật này đòi hỏi rằng bất cứ khoản vay ngắn hạn nào từ các quỹ chuyên chở nói trên đều không được cản trở các mục đích chuyên chở được dành riêng số thu nhập này.

Ngoài ra, dự luật này cũng hủy bỏ các hạn chế hiện hữu trong hiến pháp nhằm giới hạn việc cho Quỹ Chung vay các ngân khoản PTA. Không rõ là việc chỉ cho vay cho các mục đích cần tiền ngắn hạn, như đã nói trên, có áp dụng cho những khoản cho Quỹ Chung vay từ các ngân khoản PTA hay không.

Tác Động Tài Khóa

Khi bãi bỏ quyền của tiểu bang được tạm ngưng chuyển số thu nhập bán xăng sang TIF và giới hạn khả năng của tiểu bang được vay các ngân khoản này cũng như số thu nhập theo Điều XIX cho các loại sử dụng không thuộc chuyên chở, dự luật này sẽ giúp cho phần tài trợ của tiểu bang từ những nguồn này cho xa lộ và đường lộ—những loại sử dụng chính về các ngân khoản này—được ổn định hơn và có thể biết trước từ năm này sang năm khác. Đồng thời, dự luật này cũng có thể được diễn giải là cho phép cho Quỹ Chung vay các ngân khoản PTA mà không giới hạn rõ rệt thời gian phải hoàn trả. Việc này có thể khiến giảm mức ổn định của các ngân khoản này dành cho chuyên chở công cộng.

Tương tự như vậy, nếu dự luật này được diễn giải để cho Quỹ Chung vay từ các LTF cho các mục đích cần tiền ngắn hạn thì cũng giảm mức ổn định của số tài trợ chuyên chở địa phương.

Nếu gia hạn thêm một năm để hoàn trả tiền vay TIF còn nợ, cho đến ngày 30 Tháng Sáu, 2017, theo phép của dự luật này, thì Quỹ Chung có thể tốn thêm một số tiền lãi phải trả.

★ BIỆN LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 91 ★

**HÃY BỎ PHIẾU CHỐNG DỰ LUẬT 91.
KHÔNG CÒN CẦN ĐẾN DỰ LUẬT NÀY NỮA.**

Là những người chính thức ủng hộ dự luật này, chúng tôi thúc giục quý vị **BỎ PHIẾU CHỐNG DỰ LUẬT 91**.

Vào năm 2006, liên hiệp chúng tôi đưa dự luật hội đủ điều kiện này vào lá phiếu để không cho Thống Đốc và Lập Pháp lấy tiền thuế bán xăng, mà lẽ ra phải được dùng cho các dự án chuyên chở, để dùng các ngân khoản đó cho các mục đích không thuộc về chuyên chở.

Khi dự luật tiên khởi này đang được lập thủ tục để hội đủ điều kiện, Thống Đốc Schwarzenegger và một nhóm nhà lập pháp lưỡng đảng đã đưa một dự luật hiến pháp khác vào lá phiếu Tháng Mười Một 2006 mà cũng hoàn thành các mục đích của Dự Luật 91. Dự luật đó, Dự Luật 1A, đã được đại đa số cử tri California, 77%, chấp thuận vào Tháng Mười Một 2006.

Thông qua Dự Luật 1A có nghĩa là các chính khách tại Sacramento không còn được

lấy tiền thuế xăng của chúng ta và dùng các ngân khoản đó cho các mục đích không thuộc chuyên chở nữa.

Vì Dự Luật 1A nay là luật, hàng trăm triệu tiền thuế xăng hiện nay đang được chuyển mỗi năm đến các cộng đồng địa phương cho các dự án nhằm giải tỏa nạn kẹt xe, cải tiến an toàn, và tài trợ cho chuyên chở công cộng.

Khi thông qua Dự Luật 1A, cử tri đã giải quyết vấn đề tiểu bang lấy các ngân khoản thuế xăng của chúng ta.

Không còn cần đến Dự Luật 91 nữa.

Chúng tôi kính xin quý vị bỏ phiếu **CHỐNG DỰ LUẬT 91**.

MARK WATTS, Giám Đốc Điều Hành
Transportation California

JIM EARP, Giám Đốc Điều Hành
California Alliance for Jobs

★ BIỆN LUẬN CHỐNG DỰ LUẬT 91 ★

Không có biện luận chống Dự Luật 91.

**CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG. TÀI TRỢ. QUẢN TRỊ.
LỆ PHÍ. TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIÊN KHỞI VÀ ĐẠO LUẬT.**

- Thiết lập trong hiến pháp tiểu bang một hệ thống các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng công lập và Hội Đồng Quản Trị độc lập.
- Một cách tổng quát, đòi hỏi phải tính riêng biệt các mức tài trợ tối thiểu cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng, theo các tiêu chuẩn khác nhau và được phân bổ riêng biệt.
- Phân bổ 10.46 phần trăm yếu tố bảo trì của Dự Luật 98 tài trợ trường học hiện nay cho các trường cao đẳng cộng đồng.
- Ấn định lệ phí trường cao đẳng cộng đồng ở mức \$15/tín chỉ mỗi học kỳ; giới hạn mức tăng lệ phí trong tương lai.
- Đưa ra công thức để Lập Pháp phân bổ cho các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng mà lẽ ra không nhận được từ thu nhập quỹ chung qua khoản phân bổ cho trường cao đẳng cộng đồng.

TÓM LƯỢC CỦA PHÂN TÍCH VIÊN LẬP PHÁP VỀ ƯỚC TÍNH TÁC ĐỘNG TÀI KHÓA SAU CÙNG ĐỐI VỚI CHÍNH QUYỀN TIỂU BANG VÀ ĐỊA PHƯƠNG:

- Tăng chi tiêu của tiểu bang cho giáo dục K-14 từ niên khóa 2007-08 đến 2009-10 – trung bình vào khoảng \$300 triệu hàng năm, mà không biết các tác động hàng năm sau đó.
- Mất đi thu nhập lệ phí sinh viên trường cao đẳng cộng đồng – có thể vào khoảng \$70 triệu hàng năm.

PHÂN TÍCH CỦA PHÂN TÍCH VIÊN LẬP PHÁP

TÓM LƯỢC

Dự luật này đưa ra các thay đổi quan trọng trong Hiến Pháp Tiểu Bang và các đạo luật của tiểu bang về Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California (California Community Colleges, CCC). Như được trình bày trong Hình 1, dự luật này ảnh hưởng đến các điều kiện tài trợ cho CCC, những mức lệ phí, và quản trị hệ thống. Mỗi điều khoản chính của dự luật này được bàn thêm chi tiết dưới đây.

SƠ LƯỢC

Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California hàng năm giảng dạy cho khoảng 2.5 triệu sinh viên. Hệ thống CCC gồm 109 trường cao đẳng do 72 địa hạt điều hành trong khắp tiểu bang. Hệ thống này cung cấp một số chương trình giáo dục, gồm:

- Giảng dạy văn hóa ở cấp thấp hơn (năm thứ nhất và thứ nhì) cấp đại học.
- Những lớp Anh Ngữ là Ngôn Ngữ Thứ Nhì.
- Giáo dục huấn nghề (chẳng hạn như điều dưỡng và kỹ thuật xe hơi).
- Những lớp giải trí (chẳng hạn như lớp đánh gôn và nấu ăn).

Hệ thống CCC hàng năm chi tiêu hơn \$8 tỷ công quỹ. Khoảng hai phần ba số tài trợ cho các chương

Hình 1
Dự Luật 92: Các Điều Khoản Chính

- ✓ **Mức Tài Trợ Giáo Dục**
  - Các thay đổi về điều kiện tài trợ giáo dục tối thiểu thành hai điều kiện riêng rẽ: một cho các trường K-12 và một cho các trường cao đẳng cộng đồng.
- ✓ **Lệ Phí Sinh Viên**
  - Giảm bớt lệ phí giáo dục của trường cao đẳng cộng đồng từ \$20 mỗi tín chỉ xuống \$15 mỗi tín chỉ.
  - Giới hạn đáng kể quyền của tiểu bang được tăng mức lệ phí trong những năm tương lai.
- ✓ **Quản Trị**
  - Chính thức thành lập các trường cao đẳng cộng đồng trong Hiến Pháp Tiểu Bang.
  - Tăng số thành viên của hội đồng quản trị cấp tiểu bang của trường cao đẳng cộng đồng và quyền hạn hành chánh của hội đồng.

trình của trường cao đẳng cộng đồng là trích từ Quỹ Chung của tiểu bang và thuế thổ trạch địa phương. Số một phần ba còn lại là từ những nguồn khác (chẳng hạn như thu nhập từ lệ phí sinh viên và các ngân khoản của liên bang).

MỨC TÀI TRỢ GIÁO DỤC

Luật Hiện Hành

Mỗi năm, tiểu bang phải cung cấp mức tài trợ tối thiểu cho các trường tiểu học và trung học (K-12) và các trường cao đẳng cộng đồng (được gọi chung với nhau là giáo dục K-14). Điều kiện này, được cử tri chấp thuận vào năm 1988 qua Dự Luật 98, được đáp ứng bằng cách dùng cả Quỹ Chung của tiểu bang và thu nhập thuế thổ trạch địa phương. Mỗi năm, công thức của Dự Luật 98 tính một số tiền tài trợ tối thiểu mới cho K-14 bằng cách điều chỉnh mức của năm cũ dựa trên các thay đổi về kinh tế và số học sinh đi học K-12. (Số sinh viên ghi danh vào trường cao đẳng cộng đồng không phải là yếu tố trong việc tính mức tài trợ tối thiểu cho K-14.) Một điều kiện nữa quy định là nền giáo dục K-14 phải được tài trợ ít nhất bằng một tỷ lệ bách phân nhất định (khoảng 40 phần trăm) từ số thu nhập của Quỹ Chung mỗi năm.

Mỗi năm, tiểu bang dành ra số tài trợ của Dự Luật 98 cho các trường K-12 và các trường cao đẳng cộng đồng. Trong những năm gần đây, các trường cao đẳng cộng đồng đã nhận được từ 10 phần trăm đến 11 phần trăm số ngân khoản của Dự Luật 98.

Đề Nghị

Như đã nói trên, luật hiện hành bảo đảm một mức tài trợ tối thiểu nhất định cho nền giáo dục K-14. Dự Luật 92 thay điều kiện này bằng hai điều kiện: một cho nền giáo dục K-12 và một cho các trường cao đẳng cộng đồng. Các điều kiện tài trợ mới này sẽ có hiệu lực vào năm 2007-08 và được dựa trên mức chi tiêu trong năm 2006-07.

Công thức tài trợ K-12 sẽ dùng cùng các yếu tố gia tăng mỗi năm như luật hiện hành. Công thức tài trợ mới cho CCC cũng thế, trừ một điểm quan trọng. Nói rõ ra, thay vì dùng số học sinh đi học K-12, sẽ áp dụng một yếu tố gia tăng mới phần lớn dựa vào số thanh niên để tính mức tài trợ tối thiểu cho trường cao đẳng cộng đồng. Yếu tố gia tăng số dân này dùng mức cao hơn của hai mức gia tăng dân số: (1) cư dân tại tiểu bang từ 17 đến 21 tuổi hoặc (2) cư dân tại tiểu bang từ 22 đến 25 tuổi. Yếu tố gia tăng được tăng thêm nữa trong bất cứ năm nào tỷ lệ thất nghiệp của tiểu bang cao hơn 5 phần trăm. (Tỷ lệ thất nghiệp của tiểu bang cao hơn 5 phần trăm vào 13 năm trong 15 năm qua.) Tuy nhiên, dự luật này giới hạn tổng mức

yếu tố gia tăng dân số cho trường cao đẳng cộng đồng không được quá 5 phần trăm trong bất cứ năm nào.

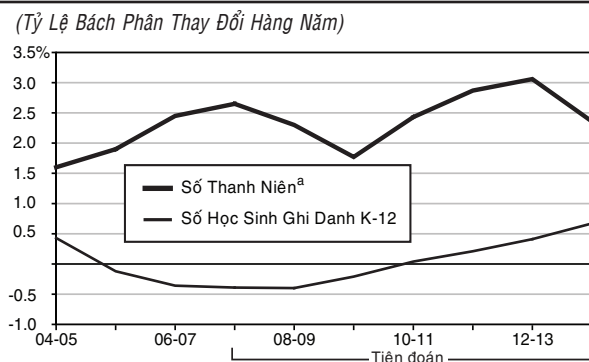
Không như khoản bảo đảm tài trợ K-12, điều kiện tài trợ trường cao đẳng cộng đồng sẽ không được điều chỉnh theo số sinh viên thực sự được phục vụ. Như thế có nghĩa là không có tương quan trực tiếp giữa những mức tài trợ CCC với số sinh viên thực sự ghi danh theo học.

Dự luật này sẽ không thay đổi điều kiện hiện nay là phải chi tiêu khoảng 40 phần trăm thu nhập của Quỹ Chung cho nền giáo dục K-14. Do đó, các công thức tài trợ mới của Dự Luật 92 sẽ không áp dụng trong những năm nào phần của K-14 trong Quỹ Chung thấp hơn mức này. Trong những năm này, điều kiện tài trợ tối thiểu hiện nay sẽ được áp dụng và tiểu bang sẽ tiếp tục tùy ý chọn cách dành tài trợ cho các trường K-12 và các trường cao đẳng cộng đồng.

Tác Động Tài Khóa

Từ năm 2007-08 đến hết 2009-10, chúng tôi ước tính dự luật tiên khởi này sẽ đòi hỏi tiểu bang chi tiêu thêm cho nền giáo dục K-14 so với luật hiện hành—trung bình khoảng \$300 triệu mỗi năm. Số dĩ nhiều hơn là phần chính vì yếu tố gia tăng số sinh viên của dự luật này theo điều kiện tài trợ mới cho CCC (số thanh niên của tiểu bang) được tiên đoán gia tăng nhanh hơn số học sinh đi học K-12. Như được trình bày trong Hình 2, số học sinh đi học K-12 theo dự đoán sẽ giảm đi trong vài năm tới. Ngược

Hình 2
Số Thanh Niên Theo Dự Đoán Sẽ Tăng Nhanh Hơn Nhiều so với Số Học Sinh K-12

^a Số cư dân tiểu bang từ 17 đến 21 tuổi và 22 đến 25 tuổi tăng nhiều hơn. Mức gia tăng này sẽ giúp quyết định mức tăng khoản bảo đảm tài trợ tối thiểu cho các trường cao đẳng cộng đồng theo Dự Luật 92. Mức này sẽ tăng thêm nữa khi tỷ lệ thất nghiệp của tiểu bang cao hơn 5 phần trăm.

lại số thanh niên được tiên đoán sẽ tăng từ 2 phần trăm đến 3 phần trăm trong nhiều năm tới.

Trong hai năm đầu dự luật có hiệu lực (2007-08 và 2008-09), chúng tôi ước tính dự luật này sẽ dành khoảng một nửa ngân khoản gia tăng cho các trường K-12. (Đây là do tác động lẫn nhau của dự luật này và hành động mới đây của lập pháp về ngân sách của K-12.) Sau đó, vào năm 2009-10, dự luật này sẽ đưa hầu hết số tài trợ mới vào các trường cao đẳng cộng đồng. Bắt đầu vào năm 2010-11 và tiếp tục cho đến vài năm sau, chúng tôi không nghĩ rằng các công thức tài trợ mới do Dự Luật 92 thành lập sẽ có tác động. Sở dĩ như vậy là vì những mức tài trợ tối thiểu kết hợp cho các trường K-12 và các trường cao đẳng cộng đồng sẽ rất có thể thấp hơn khoảng 40 phần trăm số thu nhập của Quỹ Chung mà tiểu bang được chi tiêu vào nền giáo dục K-14. Như đã nói trước đây, dự luật này không áp dụng trong những trường hợp đó. Thay vào đó, điều kiện tài trợ tối thiểu cho nền giáo dục K-14 sẽ được tính như luật hiện hành. Do đó, sẽ không có tác động tài khóa sau cùng đối với tiểu bang trong những năm này. Ngoài ra, tiểu bang cũng có quyền phân bổ tài trợ cho nền giáo dục K-12 và các trường cao đẳng cộng đồng theo bất cứ cách nào cũng được.

Không rõ là khi nào các công thức này mới lại đòi hỏi tiểu bang phải chi tiêu nhiều hơn phần bắt buộc của số thu nhập của Quỹ Chung tiểu bang cho nền giáo dục K-14. Nếu có thì tác động tài khóa sẽ tùy theo hiệu năng kinh tế cũng như những mức gia tăng giữa số học sinh đi học K-12 và yếu tố gia tăng số sinh viên CCC.

LỆ PHÍ SINH VIÊN

Luật Hiện Hành

Như đã nói trên, các ngân khoản của Dự Luật 98 (Quỹ Chung và thuế thổ trạch địa phương) là nguồn tài trợ chính cho CCC. Ngoài ra, đa số sinh viên đều đóng lệ phí giáo dục để góp phần vào số tài trợ chung của các trường cao đẳng cộng đồng. Số thu nhập từ lệ phí được dành cho các trường cao đẳng cộng đồng để dùng cho cùng các mục đích chung như số tài trợ của Dự Luật 98. Các lệ phí này đủ cho một phần nhỏ (dưới 10 phần trăm) trong tổng phí tổn giáo dục sinh viên cư ngụ trong tiểu bang. Trong

năm 2007-08, lệ phí sinh viên đem lại khoảng \$285 thu nhập cho các trường cao đẳng cộng đồng.

Lệ phí trường cao đẳng cộng đồng của California, do tiểu bang ấn định, vẫn thấp nhất trong nước. Trước năm 1984, tiểu bang không hề tính lệ phí. Trong thập niên qua, những mức lệ phí đã trở sụt từ \$11 đến \$26 mỗi tín chỉ. Lệ phí mỗi tín chỉ hiện nay là \$20, tức là một sinh viên đi học toàn thời gian lấy 30 tín chỉ mỗi năm học phải đóng \$600.

Khoảng một phần tư tất cả sinh viên CCC không đóng lệ phí giáo dục. Lý do là vì luật hiện hành miễn lệ phí cho sinh viên nào cư ngụ trong tiểu bang chứng tỏ được là có nhu cầu cần tài chánh. Đa số các sinh viên này có lợi tức từ thấp đến trung bình. Nói chung, một sinh viên trường cao đẳng cộng đồng sống ở nhà, cùng với một em và cả cha lẫn mẹ, có thể có lợi tức gia đình đến khoảng \$65,000 mà vẫn hội đủ điều kiện được miễn lệ phí.

Đề Nghị

Dự luật này giảm lệ phí sinh viên xuống \$15 mỗi tín chỉ bắt đầu từ mùa thu 2008. Như thế, tổng số lệ phí hàng năm của một sinh viên lấy 30 tín chỉ toàn thời gian trong năm học 2008-09 sẽ là \$450, ít hơn mức hiện nay \$150. (Phần giảm lệ phí này không tác động trực tiếp đến các sinh viên nghèo vì lệ phí đã được miễn cho tất cả sinh viên nào chứng tỏ được nhu cầu cần tài chánh.)

Dự luật này cũng giới hạn đáng kể quyền hạn của Lập Pháp được tăng lệ phí trong những năm sau. Bất cứ khoản tăng lệ phí nào cũng phải có hai phần ba phiếu thuận của lưỡng viện. Ngoài ra, dự luật này cũng giới hạn những mức tăng lệ phí hàng năm vào mức thấp hơn giữa:

- 10 phần trăm.
- Tỷ lệ bách phân thay đổi của lợi tức cá nhân đầu người tại California (trung bình khoảng 4 phần trăm).

Thí dụ, với lệ phí \$15 mỗi tín chỉ, nếu lợi tức cá nhân đầu người tăng 4 phần trăm (mức thấp hơn giữa hai công thức) thì sẽ được tăng 60 xu. Tuy nhiên, vì dự luật này cũng đòi hỏi phải tính chẵn bất cứ khoản tăng lệ phí nào xuống đô la gần nhất, nên mức lệ phí vẫn là \$15. Dự luật này đòi hỏi chỉ cần đa số phiếu thuận của Lập Pháp là đủ để giảm lệ phí.

Tác Động Tài Khóa

Nếu dự luật này được thông qua, lệ phí có thể vẫn ở nguyên hoặc gần mức \$15 mỗi tín chỉ trong nhiều năm. Sở dĩ như vậy là vì ở mức lệ phí này thì Lập Pháp chỉ có thể tăng lệ phí nếu lợi tức cá nhân đầu người tăng hơn 6.7 phần trăm trong bất cứ năm nào. (Mức này chỉ xảy ra một lần trong 20 năm qua.)

Tác động đối với thu nhập khi giảm lệ phí theo dự luật này sẽ tùy theo mức lệ phí lẽ ra được áp dụng nếu không có dự luật này. Nếu mức lệ phí lẽ ra vẫn ở mức hiện nay (\$20 mỗi tín chỉ), các trường cao đẳng cộng đồng sẽ thu ít hơn khoảng \$70 triệu tiền lệ phí sinh viên hàng năm vì có dự luật này.

QUẢN TRỊ

Luật Hiện Hành

Hiến Pháp Tiểu Bang hiện đề cập đến các trường cao đẳng cộng đồng trong nhiều đoạn văn tài chánh khác nhau (chẳng hạn như điều kiện họ được nhận ngân khoản của Dự Luật 98), nhưng không chính thức thành lập hoặc định nghĩa các trường cao đẳng cộng đồng. Các trường này được thành lập qua các đạo luật của Lập Pháp. Theo luật hiện hành, các trường cao đẳng cộng đồng do các địa hạt điều hành và các địa hạt này có Hội Đồng Tín Nhân do địa phương bầu ra để quản trị. Tiểu bang cho các hội đồng quản trị này có nhiều quyền hạn độc lập trong những lãnh vực như:

- Quyết định mở những lớp nào.
- Tuyển dụng và trả lương nhân viên trường.
- Quản lý bất động sản của địa hạt.

Hội Đồng Quản Đốc (BOG) Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California giám sát hệ thống toàn tiểu bang. Các chức năng chính của BOG gồm:

- Ấn định các tiêu chuẩn tối thiểu cho các địa hạt (chẳng hạn như các điều kiện tốt nghiệp của sinh viên).
- Phối hợp các chương trình toàn tiểu bang.
- Trợ giúp kỹ thuật cho các địa hạt.
- Bổ nhiệm một viện trưởng để điều hành công việc hàng ngày và đưa ra các đề nghị về những vấn đề chính sách. (Nhân viên điều hành của viện trưởng—phụ tá và các phó viện trưởng—do Thống Đốc bổ nhiệm.)

BOG gồm 17 thành viên (16 có quyền bỏ phiếu và 1 không có quyền bỏ phiếu). Thống Đốc bổ nhiệm các thành viên này theo các nhiệm kỳ hai hoặc sáu năm. Hiện nay, Thống Đốc phải chọn 5 trong số 17 thành viên từ các danh sách những người được các tổ chức trường cao đẳng cộng đồng phê chuẩn (chẳng hạn như ban giảng huấn và nhân viên).

Đề Nghị

Dự luật này tu chính Hiến Pháp Tiểu Bang để công nhận hệ thống CCC. Thí dụ, luật này quy định trong Hiến Pháp là hệ thống trường cao đẳng cộng đồng là một phần của hệ thống trường công tiểu bang, và gồm các địa hạt dưới quyền quản trị của các hội đồng dân cử địa phương.

Dự Luật 92 đưa ra một số thay đổi ảnh hưởng đến BOG. Thí dụ, dự luật này tu chính Hiến Pháp để gia tăng số thành viên lên 19 (tất cả đều có quyền bỏ phiếu). Ngoài ra, dự luật này cũng tu chính đạo luật đòi hỏi Thống Đốc phải bổ nhiệm tất cả thành viên BOG từ các danh sách do các tổ chức cụ thể của trường cao đẳng cộng đồng.

Dự luật này cũng cho BOG có thêm quyền kiểm soát nhân viên và ngân sách của họ. Thí dụ, dự luật này cho phép BOG (thay vì Thống Đốc) bổ nhiệm và ấn định mức lương cho các viên chức điều hành của họ. Hơn nữa, dự luật này cho BOG có “toàn quyền” quyết định cách chi tiêu các ngân khoản được phân bổ cho các chi phí hành chánh của họ trong ngân sách hàng năm.

Dự Luật 92 không thay đổi các trách nhiệm hiện nay của BOG hoặc thẩm quyền của họ đối với các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng.

Tác Động Tài Khóa

Dự luật này sẽ không thay đổi quyền hạn của tiểu bang trong việc phân bổ tài trợ cho ngân sách hành chánh của BOG. Do đó, dự luật này sẽ không có tác động tài khóa trực tiếp đối với phí tổn của tiểu bang. Tuy nhiên, dự luật này sẽ cho BOG nhiều quyền kiểm soát hơn về bất cứ ngân khoản nào cung cấp cho họ.

DỰ LUẬT CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG. 92 TÀI TRỢ. QUẢN TRỊ. LỆ PHÍ. TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIỀN KHỞI VÀ ĐẠO LUẬT.

★ BIỆN LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 92 ★

92

Dự Luật 92 không tăng thuế. Dự luật này giảm lệ phí trường cao đẳng cộng đồng xuống còn \$15 mỗi tín chỉ và giới hạn những khoản tăng lệ phí trong tương lai. Vào năm 2004, Lập Pháp tăng lệ phí lên \$26 mỗi tín chỉ. Do đó mà số người tại California ghi danh theo học giảm đi 305,000. Tình trạng này tác hại đến California. Dự Luật 92 sẽ không để tái diễn tình trạng này.

“Bất cứ khi nào có ngân sách hạn hẹp, xem chừng như các trường cao đẳng cộng đồng bị ảnh hưởng nhiều nhất dù hệ thống này vẫn được điều hành hiệu năng nhất tại California . . .”
Contra Costa Times, 30 Tháng Tư, 2007

CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG CỦA CALIFORNIA ĐÓNG GÓP LẠI NHIỀU HƠN SỐ CHI PHÍ CỦA CÁC TRƯỜNG NÀY. Cứ mỗi \$1 tiêu bang chi tiêu cho các trường cao đẳng cộng đồng, các trường cao đẳng mang lại \$3 cho ngân sách tiểu bang vì hàng triệu sinh viên tốt nghiệp kiếm được tiền lương cao hơn. Một sinh viên cao đẳng cộng đồng toàn thời gian gây tổn phí chưa tới một nửa số tiền tiểu bang chi cho một sinh viên CSU và chỉ bằng một phần ba số tiền tiểu bang chi cho một sinh viên UC.

“ . . . [C]ác trường cao đẳng cộng đồng vẫn là nền giáo dục ít tốn kém nhất. Các trường cao đẳng cộng đồng cần được chúng ta giúp . . .” *Ventura County Star*, 8 Tháng Ba, 2007

CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG CỦA CALIFORNIA LÀ CỬA NGÕ VÀO TẦNG LỚP TRUNG LƯU. Lương của sinh viên trường cao đẳng cộng đồng có bằng hoặc chứng chỉ huấn nghệ tăng từ \$25,600 lên \$47,571 ba năm sau khi tốt nghiệp.

70% tất cả người dân tại California học đại học là đang ghi danh theo học tại một trường cao đẳng cộng đồng. Sinh viên trung bình 28 tuổi và là người làm việc tại California. 60% sinh viên là phụ nữ. 30% tất cả những người gốc Châu Mỹ La Tinh tại Hoa Kỳ học đại học đang ghi danh theo học tại một Trường Cao Đẳng Cộng Đồng tại California. Có 241,000 người tại California có gốc là người Á Châu và Người Đảo Thái Bình Dương. Và có nhiều hơn 90,000 sinh viên Người Mỹ gốc Phi Châu trong các trường cao đẳng cộng đồng so với các hệ thống CSU và UC nhập chung.

“Hệ thống trường cao đẳng cộng đồng của chúng ta đang gặp nhiều khó khăn . . . nhưng vẫn hoàn thành sứ mạng. Đã đến lúc

California chấm dứt khinh thường hệ thống trường cao đẳng cộng đồng của mình.” *San Francisco Chronicle*, 21 Tháng Ba, 2007

CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG CỦA CALIFORNIA THẬT QUAN TRỌNG CHO NỀN KINH TẾ CỦA CHÚNG TA. Tính đến năm 2025 thì California sẽ cần 39% lực lượng lao động có nền học vấn đại học. Cựu Chủ Tịch Quỹ Dự Trữ Liên Bang Alan Greenspan đã nói, “Các trường cao đẳng cộng đồng là động cơ kinh tế của Hoa Kỳ.”

“Thông qua Dự Luật Tiên Khởi Trường Cao Đẳng Cộng Đồng sẽ cung cấp thêm dịch vụ giáo dục văn hóa và huấn nghệ vừa khả năng tài chính và dễ tiếp nhận hơn . . . mà không phải tăng thuế.”
Phòng Thương Mại, Sacramento

Dự Luật 92 bảo đảm cho hệ thống trường cao đẳng cộng đồng được độc lập với chính trị của tiểu bang. Liên Đoàn Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California ủng hộ Dự Luật 92.

Dự Luật 92 bảo đảm mức tài trợ tối thiểu sẽ tăng khi số dân trong tuổi đại học tăng để sinh viên không bị từ chối cho học. Hội Nhân Viên Giảng Huấn của Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California ủng hộ Dự Luật 92.

Dự Luật 92 bảo đảm lệ phí \$15 mỗi tín chỉ chỉ có thể tăng khi lợi tức cá nhân của người dân tại California tăng . . . nhưng không bao giờ được nhiều hơn 10%. Nghiệp Đoàn Giảng Huấn Trường Cao Đẳng Los Angeles ủng hộ Dự Luật 92.

Dự Luật 92 bảo đảm phần tài trợ cho các trường K-12 theo Dự Luật 98 được bảo vệ. Liên Đoàn Giáo Viên California ủng hộ Dự Luật 92.

Dự Luật 92 giảm lệ phí trường cao đẳng cộng đồng . . . VÀ CHO MỌI NGƯỜI DÂN TẠI CALIFORNIA CÓ CƠ HỘI THEO HỌC TRƯỜNG CAO ĐẲNG. Hãy bỏ phiếu THUẬN cho 92. Luật này không tăng thuế.

WILLIAM HEWITT, Chủ Tịch
Faculty Association of California Community Colleges

REBECCA J. GARCÍA, Chủ Tịch
California Community College Trustees

DENNIS SMITH, Bí Thư Thủ Quỹ
California Federation of Teachers

★ PHẢN BÁC BIỆN LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 92 ★

Dự Luật 92 Không Phải Là Những Gì Dự Luật này Có Vẻ Muốn Làm.

Chúng ta ai cũng ủng hộ các trường cao đẳng cộng đồng của mình, nhưng Dự Luật 92 không phải là giải pháp. Nếu được soạn ra đúng là để cải tiến các trường cao đẳng cộng đồng, nhiều người trong chúng ta sẽ ủng hộ luật này. Tiếc thay, dự luật này thiếu sót và đáng bị bỏ phiếu “chống”.

Dự Luật 92 có những khoản chi tiêu tăng vọt của tiểu bang—mà không có nguồn nào tài trợ!

Dự Luật 92 bắt buộc có những khoản chi tiêu tăng vọt bằng cách ghi vào Hiến Pháp California—*nửa tỷ đô la* trong ba năm đầu (trích từ: Phân Tích Viên Lập Pháp California) —mà không có nguồn nào để tài trợ mức chi tiêu này. Các chính khách sẽ phải lấy tiền từ chỗ nào đó—hoặc bằng cách *tăng thuế hoặc cắt giảm các chương trình thiết yếu khác.*

Dự Luật 92 sẽ làm tăng thêm khủng hoảng ngân sách của California.

Mức thâm thủng ngân sách của California được dự kiến sẽ lên hơn \$8 tỷ vào năm tới và Dự Luật 92 sẽ làm cho tệ hơn nữa. *Liệu California có khả năng tăng thêm áp lực cho ngân sách tiểu bang hiện đang chật vật để tài trợ giáo dục công, chăm sóc sức khỏe, an toàn cộng đồng hay không?*

Dự Luật 92 không quy định giám định, không phạt nếu sử dụng ngân khoản sai trái, và không có gì để bảo đảm sẽ chi tiêu tiền cho lớp học trường cao đẳng!

Những người ủng hộ nói rằng 92 bảo đảm tính cách độc lập với chính trị tiểu bang nhưng luật này thực ra bảo đảm tính cách độc lập với **BẤT CỨ** trách nhiệm nào. 92 thành lập một hội đồng quản trị trường cao đẳng cộng đồng lớn hơn và để cho họ ấn định lương bổng cho nhiều nhà hành chánh và điều hành hơn mà không có giám sát độc lập. Người dân đóng thuế sẽ không biết ngân khoản được chi tiêu như thế nào!

Chúng tôi ủng hộ các trường cao đẳng cộng đồng, nhưng Dự Luật 92 thực ra có thể khiến phải cắt giảm tài trợ cho các trường K-12, các trường cao đẳng tiểu bang, và các viện đại học.

Giáo viên, hãng sở, và người dân đóng thuế thúc giục “chống” 92!

ALLAN ZAREMBERG, Chủ Tịch
California Chamber of Commerce

JOEL FOX, Chủ Tịch
Small Business Action Committee

TERESA CASAZZA, Quyền Chủ Tịch
California Taxpayers’ Association

**DỰ LUẬT CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG.
92 TÀI TRỢ. QUẢN TRỊ. LỆ PHÍ.
TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIÊN KHỞI VÀ ĐẠO LUẬT.**

★ BIỆN LUẬN CHỐNG DỰ LUẬT 92 ★

DỰ LUẬT 92 KHÔNG PHẢI LÀ NHỮNG GÌ DỰ LUẬT NÀY CÓ VỀ MUỐN LÀM.

DỰ LUẬT NÀY SẼ GÂY THÊM KHÓ KHĂN THAY VÀI GIẢI QUYẾT VÀ ĐÁNG BỊ QUỶ VỊ BỎ PHIẾU “CHỐNG”.

Vấn đề đối với cử tri KHÔNG phải là các trường cao đẳng cộng đồng có quan trọng hay không. Chúng ta ai cũng ủng hộ mạnh mẽ cho hệ thống trường cao đẳng cộng đồng của mình.

Thay vào đó, vấn đề thực ra phải là liệu California có khả năng chi tiêu thêm nhiều bằng cách phải ghi vào Hiến Pháp hay không mà lại:

- Không có các điều khoản phải chịu trách nhiệm để bảo đảm chi tiêu cho lớp học trường cao đẳng chứ không phí phạm vào guồng máy hành chính và điều hành; và có thể tác hại đến việc tài trợ cho các trường K-12, chăm sóc sức khỏe, và công lực.

Một liên hiệp rộng rãi gồm nhiều giáo viên đứng lớp, các nhà giáo dục khác, và người dân đóng thuế cùng các tổ chức thương nghiệp đã nghiên cứu đề nghị này và kết luận rằng Dự Luật 92 thiếu sót và không có lợi cho con em chúng ta và California. Sau đây là lý do tại sao:

DỰ LUẬT 92 KHÔNG CÓ CÁC ĐIỀU KIỆN BẮT CHỊU TRÁCH NHIỆM ĐỂ BẢO ĐẢM VIỆC CHI TIÊU TIỀN CHO LỚP HỌC.

- Dự luật này bắt buộc chi tiêu hàng trăm triệu tiền thuế mà không bảo đảm là số tiền mới này sẽ không bị phí phạm cho guồng máy hành chính và “phí tổn” điều hành. Theo Dự Luật 92, người dân đóng thuế sẽ không bao giờ biết được các ngân khoản thực sự được chi tiêu như thế nào.
- Dự luật này không dành tiền riêng cho các mục đích cụ thể như máy điện toán, sách vở, và phòng thí nghiệm. Luật này KHÔNG đòi hỏi giám định công và KHÔNG có biện pháp phạt nếu sử dụng ngân khoản sai trái.
- Dự luật này có thể gọi là chi phiếu để trống của người dân đóng thuế mà có thể đem ra chi tiêu để thuê thêm những nhà hành chính và điều hành, tăng lương thật nhiều cho họ, hoặc xây những văn phòng lộng lẫy xa hoa cho họ.

DỰ LUẬT 92 BẮT BUỘC PHẢI CHI TIÊU TIỀN THUẾ MÀ KHÔNG CÓ NGUỒN NÀO TÀI TRỢ.

- Dự luật này không nhận định ra nguồn nào để tài trợ cho phần chi tiêu mới này. Các chính khách sẽ được tự ý quyết định. Họ có thể tăng thuế bán hàng hoặc áp đặt các khoản thuế mới trên những món khác hoặc ngay cả tăng thuế lợi tức của chúng ta để có tiền theo đòi hỏi của dự luật này. Hoặc, họ có thể cắt bớt tài trợ giáo dục, kể cả các trường K-12.

- Tất cả chúng ta đều muốn bảo đảm cho các trường công và cao đẳng của chúng ta có được các ngân khoản cần thiết để giảng dạy cho con em chúng ta, nhưng dự luật tiên khởi này lại dành ưu tiên cho các trường cao đẳng cộng đồng. Không có lý nào lại chi tiêu \$70 triệu để giảm bớt mức lệ phí đã thấp nhất trên toàn quốc (chỉ có \$20 mỗi tín chỉ—và một phần ba mức trung bình toàn quốc) rồi yêu cầu người dân đóng thuế đóng thêm nữa hoặc cắt giảm tài trợ cho các nhu cầu thiết yếu khác.

TIỂU BANG CÓ NHIỀU NHU CẦU CẤP BÁCH KHÁC CẦN PHẢI GIẢI QUYẾT, CHẮNG HẠN NHƯ TÀI TRỢ CHO CÁC TRƯỜNG K-12, CHĂM SÓC SỨC KHỎE, VÀ AN TOÀN CÔNG CỘNG.

- California vẫn còn những mức thâm thủng ngân sách kinh niên—được dự kiến lên hơn 5 tỷ đô la trong năm 2008. Dự Luật 92 còn làm trở nên tệ hơn nữa.

- Chúng ta không nên ghi những khoản chi tiêu mới này vào Hiến Pháp để tác hại đến nền giáo dục của con em chúng ta, chăm sóc sức khỏe, và guồng máy công lực của chúng ta.

CÓ NHỮNG CÁCH HAY HƠN ĐỂ CẢI TIẾN CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG CỦA CHÚNG TA MÀ KHÔNG CÓ NHỮNG KHÓ KHĂN DO DỰ LUẬT 92 GÂY RA.

Dự luật 92 là biện pháp sai lầm.

Xin cùng với chúng tôi bỏ phiếu “CHỐNG” Dự Luật 92.

DAVID A. SANCHEZ, Chủ Tịch
California Teachers Association

BILL HAUCK, Chủ Tịch
California Business Roundtable

TERESA CASAZZA, Quyền Chủ Tịch
California Taxpayers’ Association

★ PHẢN BÁC BIỆN LUẬN CHỐNG DỰ LUẬT 92 ★

Những người chống Dự Luật 92 nói rằng giảm lệ phí trường cao đẳng cộng đồng là “không hợp lý.”

CHÚNG TÔI LÀ CÁC SINH VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG CỘNG ĐỒNG VÀ CHÚNG TÔI KHÔNG ĐỒNG Ý. Vào năm 2003-04, khi Lập Pháp tăng lệ phí từ \$11 lên \$26 mỗi tín chỉ, số sinh viên theo học các trường cao đẳng cộng đồng California giảm đi 305,000.

Những người chống Dự Luật 92 nói rằng chúng ta nên để cho Lập Pháp tiếp tục quyết định tất cả mọi việc. Họ nói thế thì dễ lắm . . . **HỌ ĐỀU THUÊ NHỮNG NGƯỜI VẬN ĐỘNG CHUYÊN NGHIỆP ĐỂ TRANH ĐẤU CHO HỌ.** Sinh viên trường cao đẳng cộng đồng không có người vận động chuyên nghiệp . . . nhưng chúng tôi có quý vị, cử tri.

DỰ LUẬT 92 KHÔNG TĂNG THUẾ CỦA QUỶ VỊ . . . DỰ LUẬT NÀY GIẢM LỆ PHÍ CHO CHÚNG TÔI. Luật tiểu bang đòi hỏi Phân Tích Viên Lập Pháp phi đảng phái phải nêu ra bất cứ khoản tăng thuế nào trong Dự Luật 92, nhưng hãy đọc kỹ. Chẳng có gì để nêu ra vì dự luật này không tăng thuế.

DỰ LUẬT 92 GIÚP CHO MỌI NGƯỜI TẠI CALIFORNIA CÓ CƠ HỘI HỌC ĐẠI HỌC. Sinh viên tốt nghiệp trường cao đẳng cộng đồng trở thành y tá, nhân viên cứu hỏa, và cảnh sát của chúng ta. Sau khi học xong, sinh viên tốt nghiệp trường cao đẳng

cộng đồng làm được lương \$47,571 . . . nhưng chỉ có \$25,600 nếu họ không tốt nghiệp.

DỰ LUẬT 92 BẢO VỆ CÁC ĐẠO LUẬT VỀ TRÁCH NHIỆM—BẢO ĐẢM PHẢI CHI TIÊU TIỀN CHO LỚP HỌC.

Lệ phí trường cao đẳng cộng đồng tăng cao chính là một khoản thuế đánh trên chúng tôi—sinh viên trường cao đẳng cộng đồng. Chúng tôi là cha mẹ, cựu chiến binh từ Iraq trở về, và là sinh viên trường cao đẳng thế hệ thứ nhất cố học để có được một cuộc sống tốt đẹp hơn.

Chúng tôi làm việc với mức lương tối thiểu để có thể mua sách, trả tiền thuê nhà, nuôi nấng gia đình . . . và học xong cao đẳng.

XIN BỎ PHIẾU THUẬN CHO DỰ LUẬT 92 VÀ GIẢM BỚT LỆ PHÍ CỦA CHÚNG TÔI ĐỂ CÓ THÊM NGƯỜI DÂN TẠI CALIFORNIA CÓ THỂ ĐI HỌC TRƯỜNG CAO ĐẲNG. CẢM ƠN QUỶ VỊ.

STEFAN LEE, Sinh Viên
Sacramento City College

VALERIE NOVAK, Sinh Viên
San Joaquin Delta College

SAMUEL AGUILAR III, Sinh Viên
College of the Desert

**GIỚI HẠN NHIỆM KỲ PHỤC VỤ CỦA CÁC NHÀ LẬP PHÁP.
TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIỀN KHỞI.**

- Giảm tổng số thời gian một người có thể phục vụ trong lập pháp tiểu bang từ 14 năm xuống 12 năm.
- Cho phép một người phục vụ tổng cộng 12 năm trong Hạ Viện, Thượng Viện, hoặc kết hợp cả hai.
- Đặt ra một giai đoạn chuyển tiếp để cho phép các thành viên đương nhiệm được phục vụ tổng cộng 12 năm liên tiếp trong viện mà họ đang phục vụ, bất kể bất cứ lần phục vụ nào trước đó trong một viện khác.

**TÓM LƯỢC CỦA PHÂN TÍCH VIỆN LẬP PHÁP VỀ ƯỚC TÍNH TÁC ĐỘNG TÀI KHÓA SAU CÙNG ĐỐI
VỚI CHÍNH QUYỀN TIỂU BANG VÀ ĐỊA PHƯƠNG:**

- Dự luật này sẽ không có ảnh hưởng tài khóa trực tiếp đối với chính quyền tiểu bang hoặc địa phương.
-

PHÂN TÍCH CỦA PHÂN TÍCH VIÊN LẬP PHÁP

SƠ LƯỢC

Cử tri tại tiểu bang đã thông qua Dự Luật 140 trong kỳ bầu cử Tháng Mười Một 1990. Cùng với các thay đổi khác, Dự Luật 140 đã thay đổi Hiến Pháp Tiểu Bang để giới hạn nhiệm kỳ Lập Pháp—Thành Viên Hạ Viện và Thượng Viện. Giới hạn nhiệm kỳ là hạn chế số năm được phục vụ trong Lập Pháp. Hiện nay, một người nói chung không thể phục vụ tổng cộng hơn 14 năm trong Lập Pháp. (Trường hợp ngoại lệ là khi một người phục vụ thêm bằng cách phục vụ nốt dưới phân nửa nhiệm kỳ còn lại của một người khác.) Một người chỉ được phục vụ sáu năm trong Hạ Viện (ba nhiệm kỳ mỗi nhiệm kỳ hai năm) và tám năm trong Thượng Viện (hai nhiệm kỳ mỗi nhiệm kỳ bốn năm).

ĐỀ NGHỊ

Giới Hạn Thời Gian Bất Luận Viện Lập Pháp Nào. Theo dự luật này, một người có thể phục vụ tối đa 12 năm trong Lập Pháp (so với 14 năm hiện nay). Không như hệ thống hiện nay, những năm này có thể được phục vụ bất luận trong Hạ Viện hoặc Thượng Viện. Nói cách khác, một người có thể phục vụ sáu nhiệm kỳ mỗi nhiệm kỳ hai năm trong Hạ Viện, ba nhiệm kỳ mỗi nhiệm kỳ bốn năm trong Thượng Viện, hoặc kết hợp các nhiệm kỳ trong cả

hai viện. (Theo luật hiện hành, một người có thể phục vụ thêm bằng cách phục vụ nốt dưới phân nửa nhiệm kỳ còn lại của một người khác.)

Các Thành Viên Lập Pháp Hiện Nay. Theo dự luật này, Các Thành Viên Lập Pháp hiện nay có thể phục vụ tổng cộng tối đa 12 năm trong viện lập pháp hiện nay của họ (bất luận đã phục vụ bao nhiêu năm trong viện kia). Như vậy thì một số Thành Viên hiện nay có thể phục vụ trong Lập Pháp nhiều hơn 14 năm.

TÁC ĐỘNG TÀI KHÓA

Khi thay đổi các giới hạn nhiệm kỳ cho Thành Viên Lập Pháp, dự luật này có thể thay đổi những người nào đang phục vụ trong Lập Pháp vào bất cứ lúc nào. Thay đổi này sẽ không có tác động tài khóa trực tiếp nào đối với tổng số chi tiêu hoặc thu nhập của tiểu bang. Tuy nhiên, thành phần Lập Pháp khác có thể đưa ra các quyết định khác—chẳng hạn như về các đạo luật và ngân sách tiểu bang—so với trường hợp không thay đổi. Các quyết định này có thể ảnh hưởng đến số chi tiêu và thu nhập của tiểu bang. Tuy nhiên, không biết được các tác động gián tiếp đó và không thể ước tính được.

DỰ LUẬT 93 GIỚI HẠN NHIỆM KỲ PHỤC VỤ CỦA CÁC NHÀ LẬP PHÁP. TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIÊN KHỞI.

★ BIÊN LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 93 ★

93

Dự Luật 93 cải tổ luật giới hạn nhiệm kỳ đã có từ 17 năm nay tại California để giúp Lập Pháp hoạt động hiệu quả hơn. Dự luật nghiêm túc này đem lại cân bằng hợp lý giữa nhu cầu bầu ra những người mới có tư tưởng mới, và nhu cầu cần các nhà lập pháp có kinh nghiệm, kiến thức và khả năng chuyên môn để giải quyết các vấn đề phức tạp mà tiểu bang chúng ta đang phải đối phó.

Luật giới hạn nhiệm kỳ hiện nay của California cho phép các nhà lập pháp phục vụ tổng cộng 14 năm: 3 nhiệm kỳ hai năm tại Hạ Viện Tiểu Bang và 2 nhiệm kỳ bốn năm tại Thượng Viện Tiểu Bang.

Dự Luật 93 cải tổ luật này theo hai cách quan trọng:

- Dự luật này giảm bớt tổng số năm các nhà lập pháp mới có thể phục vụ đang từ 14 xuống 12 năm, và;
- Dự luật này cho phép phục vụ tất cả 12 năm trong Hạ Viện Tiểu Bang, Thượng Viện Tiểu Bang, hoặc kết hợp cả hai.

Những khoản điều chỉnh đơn giản nhưng quan trọng này sẽ giúp cho các nhà lập pháp có nhiều thời gian hơn để làm việc cho người dân đóng thuế, và bớt đi thời gian lo lắng về việc ra tranh cử vào chức vụ nào kế tiếp.

Một cuộc nghiên cứu độc lập của Viện Chính Sách Công California (PPIC) phi đảng phái đã thấy rằng giới hạn nhiệm kỳ đem lại các lợi ích quan trọng, nhưng “vô tình kèm theo các hậu quả khiến giảm đi khả năng thi hành các nhiệm vụ cơ bản của Lập Pháp.”

Cuộc nghiên cứu này thấy rằng giới hạn nhiệm kỳ có thể đưa đến tình trạng “vô trách nhiệm tài khóa” trong Lập Pháp, trong khi “giảm đi động lực, kinh nghiệm, và khả năng lãnh đạo để điều chỉnh tình trạng này”. Việc thay đổi nhân sự nhanh chóng trong Lập Pháp cũng giảm bớt “khả năng chuyên môn trong nhiều lãnh vực chính sách quan trọng.”

Các cuộc nghiên cứu độc lập khác cũng đi đến các kết luận tương tự. Quý vị có thể đọc các cuộc nghiên cứu này tại www.termlimitsreform.com/studies.

Cuộc nghiên cứu của PPIC đề nghị các thay đổi cụ thể trong luật giới hạn nhiệm kỳ hiện nay để “cải tiến khả năng thực thi vai trò của Lập Pháp.” Các thay đổi này tạo thành căn bản cho các biện pháp cải tổ trong Dự Luật 93.

Có nhu cầu thực sự cần cải tổ giới hạn nhiệm kỳ:

- Hiện nay Lập Pháp tốn gấp đôi thời gian để thông qua một ngân sách so với trước khi chúng ta có giới hạn nhiệm kỳ.
- Các nhà lập pháp mới có ít hoặc không có kinh nghiệm về chính sách tiểu bang nay phụ trách mười hai tiểu ban quan trọng để quyết định chính sách cho các trường của chúng ta, gia cư, việc làm, an toàn công cộng, chuyên chở, và môi trường.

Dự Luật 93 không phải là thuốc chữa nhiệm mầu cho các vấn đề này. Nhưng luật này là một bước quan trọng và cân bằng đúng hướng. Luật này sẽ giúp cho Lập Pháp của chúng ta có hiệu quả hơn, có trách nhiệm hơn, và có khả năng hơn để giải quyết các vấn đề quý vị quan tâm.

Cho phép các nhà lập pháp phục vụ 12 năm tại Hạ Viện Tiểu Bang hoặc Thượng Viện Tiểu Bang sẽ giúp họ thu thập kinh nghiệm và khả năng chuyên môn—thật cần thiết để đối phó với các vấn đề chính sách công phức tạp có hậu quả dài hạn. Các tiểu ban sẽ do các nhà lập pháp nhiều kinh nghiệm lãnh đạo để giám sát các nhà hành chánh tiểu bang có hiệu quả hơn. Và có thêm các nhà lập pháp chú trọng đến các nhu cầu dài hạn của California, thay vì sự nghiệp ngắn hạn của chính họ.

Bằng cách phục vụ 12 năm trong một viện, sẽ bớt đi các chính khách tính toán bước đi chính trị kế tiếp ngay khi họ vừa đắc cử—tức là sẽ ít đi những cuộc gây quỹ, bớt đi “tình trạng kiểm ghế” và có thêm các ngân sách đúng thời hạn.

Dự Luật 93 sẽ cải tiến khả năng Lập Pháp giải quyết vấn đề. Hãy đọc cuộc nghiên cứu của PPIC tại www.ppic.org.

Dự Luật 93 cân bằng các lợi ích của việc giới hạn nhiệm kỳ với nhu cầu có thêm kinh nghiệm lập pháp. Hãy bỏ phiếu “thuận” cho Dự Luật 93.

BETTY JO TOCCOLI, Chủ Tịch

California Small Business Association

RICHARD RIORDAN, Cựu Bộ Trưởng Giáo Dục California

SUSAN SMARTT, Giám Đốc Điều Hành

California League of Conservation Voters

★ PHẢN BÁC BIÊN LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 93 ★

Lá phiếu CHỐNG Dự Luật 93 là lá phiếu ỦNG HỘ giới hạn nhiệm kỳ. Các chính khách chuyên nghiệp và các nhóm quyền lợi riêng đầy quyền thế tài trợ cho họ không tôn trọng ý dân. Họ lại đưa ra Dự Luật 93.

Những người duy nhất muốn “cải tổ” giới hạn nhiệm kỳ là các chính khách và những nhóm quyền lợi riêng bị mất bớt quyền thế vì giới hạn nhiệm kỳ. Nhưng đừng để bị lừa gạt—Dự Luật 93 không phải là cải tổ.

Dự Luật 93 không phải là cải tổ khi mà dự luật này có một *lỗ hổng đặc biệt có lợi cho 42 chính khách đương nhiệm* sắp hết nhiệm kỳ bằng cách họ giữ chức vụ lâu hơn nữa. Một số chính khách còn có thể sẽ phục vụ đến 20 năm trong chức vụ—cũng như trước khi chúng ta thông qua giới hạn nhiệm kỳ.

Dự Luật 93 không phải là cải tổ khi mà dự luật này kéo dài nhiệm kỳ của các chính khách. Dự luật này tăng gấp đôi nhiệm kỳ Hạ Viện từ 6 năm lên 12 năm và kéo dài nhiệm kỳ Thượng Viện thêm 50%—tăng từ 8 năm lên 12 năm.

Dự Luật 93 không phải là cải tổ khi mà dự luật này tăng nhiệm kỳ cho hơn 80% nhà lập pháp tiểu bang một thời gian đáng kể.

Dự Luật 93 không phải là cải tổ khi mà các nhóm quyền lợi riêng đầy quyền thế có quyền lợi được đưa ra trước Lập Pháp đang bỏ ra hàng triệu đô la để dự luật này được thông qua.

Muốn biết thêm về Dự Luật 93, mưu toan lừa gạt để phá hoại giới hạn nhiệm kỳ, xin đến www.stopthepoliticians.com.

Dự Luật 93 là mưu toan ngạo mạn và ích kỷ của các chính khách chuyên nghiệp nhằm chiếm quyền. Hãy cứu vãn giới hạn nhiệm kỳ của California—hãy bỏ phiếu CHỐNG Dự Luật 93.

MARTHA MONTELONGO, Phó Chủ Tịch

California Term Limits Defense Fund

JON COUPAL, Chủ Tịch

Howard Jarvis Taxpayers Association

STEVE POIZNER, Ủy Viên Bảo Hiểm California

DỰ LUẬT 93 GIỚI HẠN NHIỆM KỲ PHỤC VỤ CỦA CÁC NHÀ LẬP PHÁP. TU CHÍNH HIẾN PHÁP TIỀN KHỞI.

★ BIỆN LUẬN CHỐNG DỰ LUẬT 93 ★

Dự Luật 93 là mưu toan lừa gạt thực ra nhằm kéo dài nhiệm kỳ của các chính khách tại chức. Dự luật này cố ý lừa gạt vì rêu rao là xiết chặt thêm giới hạn nhiệm kỳ trong khi thật ra là phá hoại giới hạn nhiệm kỳ.

Dự Luật 93 được soạn ra để lừa cử tri và phá hoại giới hạn nhiệm kỳ đã được cử tri chấp thuận. Dự luật này do các chính khách chuyên nghiệp soạn ra và được tài trợ hàng triệu đô la của các nhóm quyền lợi riêng có quyền lợi đang được đưa ra trước Lập Pháp.

Hãy nhìn vào các sự kiện để tự quyết định cho quý vị:

Dự Luật 93 có một *lỗ hổng đặc biệt có lợi cho 42 chính khách đương nhiệm* sắp hết nhiệm kỳ bằng cách cho họ ở lại chức vụ lâu hơn. Một số chính khách còn có thể phục vụ đến 20 năm trong chức vụ—cũng như trước khi chúng ta thông qua giới hạn nhiệm kỳ.

Dự luật tiên khởi này kéo dài nhiệm kỳ cho các chính khách. Dự luật này *tăng gấp đôi* nhiệm kỳ Hạ Viện từ 6 năm lên 12 năm và *kéo dài nhiệm kỳ Thượng Viện thêm 50%*—tăng từ 8 năm lên 12 năm.

Dự Luật 93 sẽ *tăng nhiệm kỳ cho hơn 80% nhà lập pháp tiểu bang* một thời gian đáng kể. Các chính khách sẽ có thêm thời gian để bắt tay thân mật với những người vận động chuyên nghiệp.

Vì thế mà Dự Luật 93 *được tài trợ hàng triệu đô la từ các nhóm quyền lợi riêng lớn có quyền lợi đang được đưa ra trước Lập Pháp*, gồm các nhà phát triển, các công ty năng lượng, những nhóm sòng bạc, các công ty bảo hiểm lớn, và các luật sư tố tụng.

Để duy trì ý muốn của cử tri và cứu vãn giới hạn nhiệm kỳ của California, hãy bỏ phiếu CHỐNG Dự Luật 93.

Đã nhiều lần, người dân tại California đã bỏ phiếu giới hạn nhiệm kỳ hợp lý hầu phá vỡ vòng xiết của các chính khách chuyên nghiệp đối với lập pháp tiểu bang của chúng ta. Các nhiệm kỳ giới hạn hiện nay được cử tri chấp thuận đòi hỏi các chính khách phải từ bỏ quyền hạn và san bằng lợi thế để cử tri có nhiều chọn lựa hơn trong các cuộc bầu cử.

Vì thế mà các chính khách và bè phái mang quyền lợi riêng của họ không thích giới hạn nhiệm kỳ. Và cũng vì thế mà họ đang cố lừa gạt cho chúng ta ủng hộ Dự Luật 93.

Dự luật tiên khởi này do các lãnh tụ lập pháp tiểu bang soạn ra để cố bám víu vào quyền hạn và bổng lộc của họ. Họ biết rằng nếu dự luật này không được thông qua, họ sẽ hết nhiệm kỳ phải rời chức vụ vào năm tới.

Những tổ chức người dân đóng thuế hàng đầu tại California chống Dự Luật 93. Họ nói rằng đây chỉ là một toan tính nửa của các chính khách nhằm lừa gạt công chúng và tránh né giới hạn nhiệm kỳ.

Báo chí cũng chỉ trích dự luật tiên khởi này, gọi đó là “cải tổ giả tạo”. Một tờ báo nói rằng dự luật này “có một lỗ hổng cho những người đang tại chức.” Một tờ khác nói rằng dự luật tiên khởi này “sẽ kéo dài cuộc đời chính trị của các nhà lập pháp California”. Một tờ thứ ba gọi dự luật này “trông như các nhà lập pháp đang tìm cách tự lo cho họ.”

Luật giới hạn nhiệm kỳ hiện nay của California đã mở rộng hệ thống để giúp những người mới có tư tưởng mới ra tranh cử. Nhưng Dự Luật 93 đảo ngược lại và giới hạn cơ hội cho phụ nữ và những nhóm thiểu số được bầu vào Lập Pháp.

Nếu Dự Luật 93 được thông qua, các chính khách chuyên nghiệp và những nhóm quyền lợi riêng sẽ có lợi. Cử tri tại California bị thiệt thòi.

Dự Luật 93 là toan tính lừa gạt để phá hoại ý muốn của cử tri. Đừng để các chính khách và những nhóm quyền lợi riêng lừa gạt chúng ta. Đừng làm nỗ lực lên lút nhằm phá hoại giới hạn nhiệm kỳ này. HÃY BỎ PHIẾU CHỐNG DỰ LUẬT 93.

LEWIS K. UHLER, Chủ Tịch
National Tax Limitation Committee

JULIE VANDERMOST, Chủ Tịch
California Women’s Leadership Association

TIMOTHY J. ESCOBAR, Phó Chủ Tịch
U.S. Term Limits

★ PHẢN BÁC BIỆN LUẬN CHỐNG DỰ LUẬT 93 ★

Hãy nhìn kỹ những ai là người công kích Dự Luật 93.

Một nhóm ở Miền Đông có tên gọi là U.S. Term Limits là thành phần chính chống đối Dự Luật 93. Sau đây là những gì quý vị nên biết về họ:

Vào ngày 2 Tháng Mười, 2007, một viên chức hàng đầu của U.S. Term Limits đã bị truy tố về âm mưu gian lận vận động bầu cử.

Vào năm ngoái, báo chí tại Oregon đã loan báo là U.S. Term Limits dùng tiền ngoài tiểu bang để quảng bá một dự luật tiên khởi cải tổ giả tạo, và đã bị cử tri bác bỏ. (*The Oregonian*, “Tiền N.Y. ảnh hưởng đến lá phiếu Oregon,” 5 Tháng Tám, 2006.)

Tổng Thư Ký Tiểu Bang North Dakota đã cáo giác cuộc vận động bầu cử của họ là “lừa đảo, gian lận, âm mưu, chứng dối, và bất kể đến Hiến Pháp và luật tiểu bang.”

Nay cũng chính những người này đã đến California để mở cuộc vận động chống Dự Luật 93.

Họ nói rằng Dự Luật 93 “kéo dài nhiệm kỳ cho các chính khách.” Thực ra, dự luật này GIẢM BỚT thời gian các nhà lập pháp có thể phục vụ từ 14 xuống 12 năm. Để phù hợp với Hiến Pháp, các nhà lập pháp hiện nay có thể phục vụ TỔNG CỘNG 12 năm tại viện họ đang phục vụ . . . chứ KHÔNG phải thêm 12 năm nữa. Chúng ta

không thể để mất đi kinh nghiệm mà các nhà lập pháp hiện nay đã thu thập; rất cần có kinh nghiệm này để giúp giải quyết các khó khăn của California.

Họ nói rằng Dự Luật 93 ngăn chặn phụ nữ và những nhóm thiểu số. Không phải vậy. Dự Luật 93 giúp các nhà lập pháp có thêm thời gian làm việc cho người dân đóng thuế và bớt thời gian vận động cho chức vụ kế của họ.

Đừng để bị lừa gạt. Dự Luật 93 cải tiến luật giới hạn nhiệm kỳ của California bằng cách đem lại cân bằng hợp lý giữa nhu cầu cần có tư tưởng mới và nhu cầu cấp bách cần các nhà lập pháp có kinh nghiệm để giải quyết các vấn đề phức tạp tiểu bang chúng ta đang gặp phải. Hãy bỏ phiếu THUẬN.

LIANE M. RANDOLPH, Cựu Chủ Tịch
California Fair Political Practices Commission

RICK MATTOS, Chủ Tịch
California Association of Highway Patrolmen

ELIZABETH M. PERRY, Giám Đốc Chính Sách Công
Older Women’s League of California

TUYÊN NGÔN MỤC ĐÍCH CỦA CÁC CHÍNH ĐẢNG

★ ĐẢNG CỘNG HÒA ★

Đảng Cộng Hòa quyết tâm cải tiến phẩm chất cuộc sống của chúng ta trong tất cả các miền của California. Chúng tôi làm việc để đạt được mục tiêu này bằng cách tạo dựng công ăn việc làm, cải tiến trường học, giữ an toàn cho cộng đồng, và cải tiến dịch vụ chăm sóc sức khỏe và môi trường của tiểu bang.

Các Ưu Tiên Hàng Đầu:

- Phát huy một nền kinh tế tạo ra nhiều cơ hội mới về việc làm cho tất cả người dân tại California
- Cải tiến nền giáo dục và các hệ thống chăm sóc sức khỏe

The California Republican Party

Ron Nehring, Chủ Tịch

Ronald Reagan California Republican Center

1903 West Magnolia Boulevard, Burbank, CA 91506

của tiểu bang chúng ta để cải tiến phẩm chất cuộc sống của chúng ta

- Bảo vệ người dân đóng thuế bằng cách giới hạn thuế khóa và buộc chính quyền phải chi tiêu trong phạm vi những gì đang có

Hãy cùng với chúng tôi xây dựng một California tốt đẹp hơn cho các gia đình ngày nay và cho các thế hệ tương lai.

Đảng Cộng Hòa có hơn 5.3 triệu đảng viên tại California. Muốn biết thêm chi tiết, gọi số 818-841-5210 hoặc đến www.cagop.org.

(818) 841-5210

Website: www.cagop.org

★ ĐẢNG XANH ★

Bỏ phiếu cho Đảng Xanh vào chức vụ tổng thống là bỏ phiếu cho đảng toàn quốc duy nhất:

- Ủng hộ việc rút quân ngay ra khỏi Iraq, đóng cửa Guantanamo, và chấm dứt Đạo Luật Yếu Nước chống các quyền tự do.
- Ủng hộ cho các biện pháp tức thời, mạnh mẽ để đối phó với tình trạng khí hậu thay đổi qua hiệu năng, bảo tồn, và năng lượng tái tạo sạch.
- Ủng hộ dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho tất cả mọi người.
- Công khai nhìn nhận rằng tiến trình bầu cử năm 2000 tại Floria đã bị chiếm đoạt và đi đầu trong vụ đếm phiếu lại năm 2004 tại Ohio.
- Ủng hộ biện pháp có lưu dấu vết bằng giấy về cử tri có thể giám định và phối kiểm và nguồn mã mở rộng cho máy bỏ phiếu điện toán hầu giảm thiểu nạn gian lận bầu cử trong tương lai.
- Ủng hộ việc hủy bỏ Cử Tri Đoàn lỗi thời và thay bằng lá phiếu toàn dân.

Green Party of California

P.O. Box 2828, Sacramento, CA 95812

- Ủng hộ bầu chung kết tức thời để cho phép cử tri xếp hạng các ứng cử viên, bảo vệ luật đa số và chọn lựa của cử tri.
- Ủng hộ 100% tài trợ công cho các cuộc vận động bầu cử; dành giờ miễn phí cho ứng cử viên trên các đài radio và TV công; và hủy bỏ các đạo luật bất công về lá phiếu dành đặc quyền cho các đảng chính và cản trở các đảng thứ ba và những người độc lập.
- Ủng hộ việc đại diện theo tỷ lệ, ghi danh cử tri cùng ngày, và quyền bỏ phiếu hiến định.
- Chống đối việc thay đổi lịch trình bầu cử sơ bộ sớm có lợi cho các cuộc vận động nhiều tiền/truyền thông mà tác hại đến việc tổ chức vận động có tính cách hạ tầng tại cộng đồng.
- Ủng hộ việc có nhiều tiếng nói hơn là chỉ có hai trong các cuộc bàn cãi tổng tuyển cử tổng thống.
- Ủng hộ mức lương bổng đủ sống, các quyền của di dân, và giáo dục chứ không phải bỏ tù.

(916) 448-3437

E-mail: gpcac@cagreens.org Website: www.cagreens.org

★ ĐẢNG HÒA BÌNH VÀ TỰ DO ★

Đảng Hòa Bình và Tự Do California đại diện cho dân chủ, hợp tác, và chia sẻ. Chúng tôi muốn tổ chức và giáo dục công chúng để cùng nhau làm việc hầu đáp ứng các nhu cầu con người.

Đảng chúng tôi tin rằng vai trò của chính quyền phải là bảo đảm cho mọi người có việc làm, gia cư, giáo dục, chăm sóc sức khỏe, và các quyền bình đẳng. Chúng tôi ủng hộ bình đẳng trong hôn nhân, các quyền di trú, tổ chức công đoàn, và dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho tất cả mọi người do một nguồn duy nhất đài thọ. Chúng tôi chống các biện pháp quân sự hiện nay của Hoa Kỳ tại Iraq và Afghanistan.

Peace and Freedom Party of California

5960 South Land Park Drive #385, Sacramento, CA 95822

Các ưu tiên hàng đầu của chúng tôi là:

1. Rút quân về hết ngay bây giờ.
2. Tăng gấp đôi mức lương tối thiểu.
3. Một hệ thống chăm sóc sức khỏe miễn phí, có phẩm chất cho tất cả mọi người.

Có thêm chi tiết về Đảng Hòa Bình và Tự Do tại www.peaceandfreedom.org.

(510) 465-9414, (323) 759-9737

Website: www.peaceandfreedom.org

TUYÊN NGÔN MỤC ĐÍCH CỦA CÁC CHÍNH ĐẢNG

★ ĐẢNG TỰ DO ★

Đảng Tự Do là chọn lựa tốt nhất của Hoa Kỳ để lập chính quyền. Cũng như quý vị, chúng tôi có việc làm, thương nghiệp, gia đình, và ước mơ. Chúng tôi đã bước vào chính trường để khôi phục tự do và các giá trị Hoa Kỳ. Chúng tôi đang làm việc để có một chính quyền đánh thuế và chi tiêu ít hơn và không xen vào đời sống riêng tư của quý vị.

Nếu quý vị nghĩ mình có tính khoan nhượng về xã hội và có trách nhiệm tài khóa, quý vị chính là người đảng Tự Do!

Chúng tôi tin rằng chính quý vị, chứ không phải chính quyền, có quyền quyết định về cách sống cuộc sống của mình, chi tiêu, hồi hưu, giáo dục, và gia đình.

Đảng Tự Do ủng hộ quyền của quý vị:

• Giữ lại lợi tức của mình. Giảm bớt hoặc bãi bỏ thuế bất cứ khi nào có thể được.

• Hoạt động thương nghiệp của quý vị và hưởng thụ tài sản của quý vị. Giảm bớt các điều lệ và giấy tờ sẽ tạo thêm công ăn việc làm, lương cao hơn, và giá thấp hơn.

• Giáo dục các con theo ý quý vị.

• Chọn lối sống riêng của quý vị. Chính quyền không được xem quý vị là phạm pháp vì các chọn lựa của quý vị về quan hệ, giải trí, hoặc điều trị y khoa.

• Đối xử thật sự bình đẳng trước pháp luật bất luận chủng tộc, phái tính, tôn giáo, tính dục, hay cá tính.

• Có súng. Tự vệ là một quyền, không phải ân huệ chính trị.

Chúng tôi là chính đảng lớn thứ ba tại hoa kỳ, có nhiều đảng viên trong các chức vụ dân cử hơn tất cả các đảng nhỏ khác kết hợp. Hãy gia nhập chúng tôi ngay hôm nay!

Libertarian Party of California

14547 Titus Street, Suite 214, Panorama City, CA 91402-4935

(877) 884-1776

E-mail: office@ca.lp.org Website: www.ca.lp.org

★ ĐẢNG NGƯỜI MỸ ĐỘC LẬP ★

Đảng Người Mỹ Độc lập là đảng đề cao tự do có trật tự trong một nước tin Thượng Đế. Chúng tôi tin là phải tuyệt đối tôn trọng luật. Chúng tôi tin rằng Hiến Pháp là hợp đồng của Hoa Kỳ với chính mình. Cố ý bóp méo hiến pháp đã đưa đến việc vi phạm quyền có một chính quyền giới hạn được Tu Chính Án Thứ Mười bảo đảm—mà không tránh được thuế khóa nặng nề. Áp dụng quyền này sẽ tháo gỡ được gánh nặng đó.

Khi không còn bị đàn áp dưới quyền Tự Do vô trật tự thì chúng ta có thể sử dụng năng lực và tài khéo léo của chúng ta trong tinh thần nhân ái và công bằng để lo liệu cho chính chúng ta và gia đình. Sau đó chúng ta sẽ thành lập các cơ sở kinh doanh thực sự tự do và có trách nhiệm và tái khẳng định quyền cơ bản của con người là có tài sản.

American Independent Party

Ed Noonan, Chủ Tịch cấp Tiểu Bang

1561 N. Beale Rd., Marysville, CA 95901-6812

Chúng tôi tin vào việc bảo vệ mạng sống con người dù có yếu ớt, không có khả năng tự vệ, hoặc nản lòng; hậu thuẫn cho gia đình là bức tường thành của tự do, nhân ái, trách nhiệm, và chuyên cần; và tuyên bố gia đình có quyền và trách nhiệm nuôi dưỡng, áp dụng kỷ luật, và giáo dục các con của họ.

Chúng tôi khẳng định quyền tuyệt đối, song hành được Tu Chính Án Thứ Nhì bảo đảm, của mỗi người được tự vệ kèm với tự vệ chung mạnh mẽ, một loại tự vệ chung đòi hỏi chủ quyền quốc gia không bị các hiệp ước cẩu thả tác hại. Chúng tôi chống tất cả những dạng di trú bất hợp pháp. Chúng tôi ủng hộ an ninh biên giới và các chính sách di trú đón mời những người tốt đẹp nhất của thế giới đến hưởng tự do với chúng ta.

(530) 743-6878

Website: www.aipca.org

★ ĐẢNG DÂN CHỦ ★

Với tình trạng sa lầy tại Iraq và nền kinh tế bị tác hại, do cơn khủng hoảng gia cư gây ra, Hoa Kỳ cần có thay đổi.

Sau kỳ bầu sơ bộ của chúng tôi, những người thuộc đảng Dân Chủ và những người Độc Lập phải ủng hộ ứng cử viên của chúng tôi để bảo đảm có được thay đổi chúng ta cần.

Những người thuộc đảng Dân Chủ từ lâu đã tranh đấu nhằm tạo dựng một nền kinh tế sinh động, cải tiến giáo dục, bảo đảm an toàn công cộng và an ninh quốc gia, mở rộng thêm chăm sóc sức khỏe, và giúp giới trung lưu đang chật vật.

Các thành quả và ưu tiên của đảng Dân Chủ dưới quyền lãnh đạo của Chủ Tịch Hạ Viện Hoa Kỳ Nancy Pelosi gồm:

- Lấn tăng lương tối thiểu đầu tiên trong 10 năm
- Cải tổ giáo dục để bảo đảm Hoa Kỳ dẫn đầu thế giới về khảo cứu và kỹ thuật
- Tăng lương quân đội
- Các tiêu chuẩn mới về chăm sóc có phẩm chất cho quân nhân bị thương và cựu chiến binh.

• Thêm 50,000 nhân viên cảnh sát

• Các quy luật cứng rắn để thiết lập các tiêu chuẩn cao nhất về đạo lý trong lịch sử Quốc Hội Hoa Kỳ

Khi bầu một Đảng Viên Dân Chủ vào Tòa Bạch Ốc và nhiều Đảng Viên Dân Chủ vào Quốc Hội, chúng ta sẽ tiếp tục tranh đấu cho:

- Tạo điều kiện tăng trưởng kinh tế có trách nhiệm và an ninh việc làm cho người Mỹ làm việc
- Quyền chọn lựa của phụ nữ
- Bảo vệ An Sinh Xã Hội và Medicare
- Chấm dứt chiến tranh tại Iraq
- Độc lập hơn về năng lượng

Đảng Dân Chủ là đảng chính duy nhất cho phép những người Độc Lập bỏ phiếu trong kỳ bầu cử tổng thống sơ bộ của chúng tôi. Hãy gia nhập chúng tôi tại www.cadem.org/signup.

California Democratic Party

Thượng Nghị Sĩ Art Torres (Hồi Hưu), Chủ Tịch

1401 21st Street, Suite 200, Sacramento, CA 95811

(916) 442-5707 / 5715 Fax

(310) 407-0980 / 0981 Fax

E-mail: info@cadem.org Website: www.cadem.org

NỘI DUNG CÁC DỰ LUẬT

DỰ LUẬT 91

Dự luật tiên khởi này được đệ trình trước người dân California theo các điều khoản của Đoạn 8, Điều II của Hiến Pháp California.

Dự luật tiên khởi này tu chính, hủy bỏ, và thêm các đoạn mới vào Hiến Pháp California; do đó, các điều khoản hiện hữu được đề nghị hủy bỏ sẽ được in theo kiểu chữ gạch ngang và các điều khoản mới được đề nghị thêm vào sẽ được in theo kiểu chữ nghiêng để cho thấy là mới.

DỰ LUẬT

ĐOẠN 1. DANH XÚNG.

Đạo luật này sẽ được gọi, và có tên là Đạo Luật Bảo Vệ Tài Trợ Chuyên Chở Năm 2006.

ĐOẠN 2. KẾT LUẬN VÀ TUYÊN BỐ.

Người dân kết luận và tuyên bố như sau:

- (a) Đường lộ và xa lộ của California đang suy thoái nhanh chóng.
- (b) Nguyên nhân của tình trạng suy thoái này là do Lập Pháp hàng năm chuyển số thuế xăng và thuế dầu cặn của tiểu bang sang các mục đích khác không phải là chuyên chở.
- (c) Mục đích của Đạo Luật này là ngăn chặn những trường hợp chuyển ngân này, bảo tồn mức thu nhập cho các mục đích chuyên chở vốn được dành riêng các ngân khoản này, và đòi hỏi phải trả lại các ngân khoản chuyên chở trước đây đã bị chuyển sang các mục đích không phải là chuyên chở.
- (d) Nếu xảy ra thiên tai lớn hoặc tình trạng khẩn trương nghiêm trọng nào khác gây hư hại nặng nề đến hệ thống chuyên chở của California, sẽ có ngay ngân khoản đầy đủ để sửa chữa hư hại và tái thiết hệ thống chuyên chở.

ĐOẠN 3. Đoạn 6 của Điều XIX Hiến Pháp California được tu chính như sau:

ĐOẠN 6. Số thu nhập thuế dành riêng theo điều này có thể được cho Quỹ Chung vay chỉ khi nào áp dụng một trong các điều kiện sau đây:

- (a) Rằng bất cứ số tiền cho vay nào cũng phải được hoàn trả trọn vẹn cho quỹ gốc đã vay mượn từ đó trong cùng năm tài khóa vay mượn, nhưng có thể hoãn hoàn trả cho đến một ngày không quá 30 ngày sau ngày ban hành dự luật ngân sách cho năm tài khóa sau.
- (b) Rằng bất cứ số tiền cho vay nào cũng phải được hoàn trả trọn vẹn cho quỹ gốc đã vay mượn từ đó trong vòng ba năm tài khóa kể từ ngày vay mượn và thuộc một trong các trường hợp sau đây:
  - (1) Thống Đốc đã ban hành tình trạng khẩn cấp và tuyên bố tình trạng khẩn cấp đó sẽ có tác động tài khóa tai hại đáng kể cho Quỹ Chung.
  - (2) Tổng số thu nhập của Quỹ Chung cho năm tài khóa hiện thời, theo mức dự kiến của Thống Đốc trong phúc trình cho Lập Pháp vào Tháng Năm của năm tài khóa hiện thời, thấp hơn tổng số thu nhập của Quỹ Chung cho năm tài khóa trước, sau khi đã điều chỉnh theo thay đổi của vật giá và thay đổi dân số, như được nêu trong ngân sách do Thống Đốc đệ trình theo Đoạn 12 của Điều IV trong năm tài khóa hiện thời.
  - (c) Không có điều khoản nào trong đoạn này cấm Lập Pháp cho phép Lập Pháp có thể, bằng đạo luật, cho phép các cơ quan chuyên chở địa phương, các thành phố, quận, hoặc thành phố và quận vay từ các ngân khoản chịu chi phối của điều này, cho các mục đích được phép theo điều này. Bất cứ khoản vay nào được phép nêu trong tiểu phần đoạn này đều phải được hoàn trả, cùng với tiền lãi theo lãi suất trả cho tiền trong Trường Mục Đầu Tư Tiềm Gộp Chung, hoặc bất cứ trường mục nào thay thế trường mục đó, trong thời gian cho vay số tiền đó, cho quỹ đã vay mượn từ đó, trễ nhất là bốn năm sau ngày vay mượn.

ĐOẠN 4. Đoạn 1 của Điều XIX A Hiến Pháp California được hủy bỏ.

ĐOẠN 1. Các ngân khoản trong Trường Mục Chuyên Chở Công Cộng của Quỹ Chuyên Chở Tiểu Bang, hoặc bất cứ trường mục nào thay thế trường mục đó, chỉ có thể cho Quỹ Chung vay nếu áp dụng một trong các điều kiện sau đây:

(a) Rằng bất cứ số tiền cho vay nào đều sẽ được hoàn trả trọn vẹn vào trường mục này trong cùng năm tài khóa vay mượn, nhưng có thể hoãn trả lại cho đến một ngày không quá 30 ngày sau ngày ban hành dự luật ngân sách cho năm sau.

(b) Rằng bất cứ số tiền cho vay nào cũng phải được hoàn trả trọn vẹn cho quỹ gốc đã vay mượn từ đó trong vòng ba năm tài khóa kể từ ngày vay mượn và thuộc một trong các trường hợp sau đây:

- (1) Thống Đốc đã ban hành tình trạng khẩn cấp và tuyên bố tình trạng khẩn cấp đó sẽ có tác động tài khóa tai hại đáng kể cho Quỹ Chung.
- (2) Tổng số thu nhập của Quỹ Chung cho năm tài khóa hiện thời, theo mức dự kiến của Thống Đốc trong phúc trình cho Lập Pháp vào Tháng Năm của năm tài khóa hiện thời, thấp hơn tổng số thu nhập của Quỹ Chung cho năm tài khóa trước, như được nêu trong ngân sách do Thống Đốc đệ trình theo Đoạn 12 của Điều IV trong năm tài khóa hiện thời.

ĐOẠN 5. Đoạn 1 của Điều XIX B Hiến Pháp California được tu chính như sau:

ĐOẠN 1. (a) Cho năm tài khóa 2003–04 và mỗi năm tài khóa sau đó, tất cả số tiền thu vào trong năm tài khóa đó theo Đạo Luật Thuế Bán Hàng và Sử Dụng (Mục 1 (bắt đầu từ Đoạn 6001) của Phần 2 trong Bộ Luật Thu Nhập và Thuế Vụ), hoặc bất cứ đạo luật nào thay thế đạo luật đó, khi bán, trữ, sử dụng, hoặc tiêu thụ nhiên liệu xe theo cách nào khác tại Tiểu Bang này, và được ký thác vào Quỹ Chung của Tiểu Bang theo đạo luật đó, phải được chuyển sang Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở, theo đây được thành lập trong Ngân Khố Tiểu Bang.

(b) (1) Cho những năm tài khóa từ 2003–04 đến 2007–08, kể cả hai năm đó, các ngân khoản trong Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở sẽ được dành riêng, khi được Lập Pháp phân bổ, theo Đoạn 7104 của Bộ Luật Thu Nhập và Thuế Vụ như được quy định trong đoạn đó vào ngày 6 Tháng Ba, 2002.

(2) Cho năm tài khóa 2008–09 và mỗi năm tài khóa sau đó, tiền trong Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở chỉ được dành riêng cho các mục đích sau đây:

- (A) Chuyên chở công cộng và chuyên chở đại chúng.
- (B) Các dự án cải tiến vốn chuyên chở, tùy thuộc vào các đạo luật chi phối Chương Trình Cải Tiến Chuyên Chở Tiểu Bang, hoặc bất cứ chương trình nào thay thế chương trình đó.
- (C) Cho các thành phố, kể cả thành phố và quận, để bảo trì đường lộ và xa lộ, phục hồi, tái thiết, hoặc sửa chữa các hư hại do bão gây ra.
- (D) Cho các quận, kể cả thành phố và quận, để bảo trì đường lộ và xa lộ, phục hồi, tái thiết, hoặc sửa chữa các hư hại do bão gây ra.
- (c) Cho năm tài khóa 2008–09 và mỗi năm tài khóa sau đó, các ngân khoản trong Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở sẽ được dành riêng, khi được Lập Pháp phân bổ, như sau:

- (A) Hai mươi phần trăm ngân khoản cho các mục đích nêu trong đoạn văn phụ (A) của đoạn văn (2) trong tiểu phần (b).
- (B) Bốn mươi phần trăm ngân khoản cho các mục đích nêu trong đoạn văn phụ (B) của đoạn văn (2) trong tiểu phần (b).
- (C) Hai mươi phần trăm ngân khoản cho các mục đích nêu trong đoạn văn phụ (C) của đoạn văn (2) trong tiểu phần (b).
- (D) Hai mươi phần trăm ngân khoản cho các mục đích nêu trong đoạn văn phụ (D) của đoạn văn (2) trong tiểu phần (b).

(d) (1) Trừ phi được quy định khác trong đoạn văn (2), việc *Việc* chuyển số thu nhập từ Quỹ Chung của Tiểu Bang sang Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở theo tiểu phần (a) có thể tạm ngưng, toàn phần hoặc một phần, cho một bất cứ năm tài khóa nào trước năm tài khóa 2007–08 nếu hội đủ tất cả các điều kiện sau đây:

(A) Thống Đốc ra tuyên cáo để công bố rằng, vì một tình trạng chặt vật nghiêm trọng về tài chánh tiểu bang, cần phải tạm ngưng việc chuyển số thu nhập theo đòi hỏi của tiểu phần (a):

(1) Thống Đốc đã ra tuyên cáo để công bố rằng việc chuyển số thu nhập theo tiểu phần (a) sẽ có tác động tài khóa tai hại đáng kể cho một loạt các chức năng hoạt động của chính quyền được Quỹ Chung của Tiểu Bang tài trợ.

(B) (2) Lập Pháp ban hành luật, theo một dự luật đã được thông qua tại mỗi viện Lập Pháp bằng cách gọi tên ghi vào sổ, với hai phần ba phiếu

thuận, tạm ngừng việc chuyển số thu nhập cho năm tài khóa đó theo đòi hỏi của theo tiểu phần (a) và, miễn là dự luật đó không có bất cứ điều khoản không liên hệ nào khác.

(C) Trễ nhất là vào ngày hiệu lực của đạo luật nói trong đoạn văn phụ (B), một đạo luật riêng rẽ được ban hành để quy định hoàn trả trọn vẹn cho Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở tổng số thu nhập chưa được chuyển sang quỹ đó vì quyết định tạm ngừng này, gồm cả tiền lãi theo luật định. Phải hoàn trả trọn vẹn số tiền này trễ nhất là vào cuối năm tài khóa thứ ba ngay sau năm tài khóa áp dụng quyết định tạm ngừng.

(2) (A) Việc chuyển tiền theo đòi hỏi của tiểu phần (a) không được tạm ngừng nhiều hơn hai năm tài khóa trong bất cứ 10 năm tài khóa liên tiếp nào, thời hạn bắt đầu từ năm tài khóa thứ nhất vào hoặc sau ngày 1 Tháng Bảy, 2007, khi tạm ngừng chuyển tiền theo đòi hỏi của tiểu phần (a).

(B) Việc chuyển tiền theo đòi hỏi của tiểu phần (a) không được tạm ngừng trong bất cứ năm tài khóa nào nếu chưa hoàn trả trọn vẹn số tiền chuyển theo đòi hỏi của một đạo luật được ban hành theo đoạn văn phụ (C) của đoạn văn (1).

(e) (1) Tổng số thu nhập, tính vào ngày 1 Tháng Bảy, 2007 mà không được chuyển từ Quỹ Chung của Tiểu Bang sang Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở vì bị tạm ngừng theo tiểu phần (d) sẽ được hoàn trả cho Quỹ Chuyên Chở trễ nhất là vào ngày 30 Tháng Sáu, 2017. Nếu chưa trả lại hết tổng số tiền này, số tiền phải hoàn trả trong mỗi năm tài khóa không được dưới 1/10 tổng số tiền phải trả.

(2) Lập Pháp có thể đưa ra luật phát hành công khố phiếu của Tiểu Bang hoặc các cơ quan địa phương, nếu thích ứng, được bảo đảm bằng các số tiền trả lại theo đòi hỏi của đoạn văn (1). Số tiền bán công khố phiếu sẽ được dùng cho các mục đích thích hợp với điều này, và cho các phí tổn của việc phát hành và bán công khố phiếu.

(e) (f) Lập Pháp có thể ban hành một đạo luật cải biến các mức tỷ lệ bách phân nêu trong tiểu phần (c) bằng một dự luật được thông qua tại mỗi viện Lập Pháp bằng cách gọi tên ghi vào sổ, với hai phần ba phiếu thuận, miễn là dự luật đó không có bất cứ điều khoản không liên hệ nào khác và các ngân khoản nêu trong tiểu phần (a) chỉ được chi tiêu cho các mục đích nêu trong đoạn văn (2) của tiểu phần (b).

(f) (1) Một số tiền tương đương với tổng số thu nhập không được chuyển từ Quỹ Chung của Tiểu bang sang Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở, tính vào ngày 1 Tháng Bảy, 2007, vì quyết định tạm ngừng chuyển thu nhập theo tinh thần đoạn này vào ngày 1 Tháng Giêng, 2006, nhưng không gồm số tiền trả cho Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở Tạm Hoàn theo Đoạn 63048.65 của Bộ Luật Chính Quyền, phải được chuyển từ Quỹ Chung sang Quỹ Đầu Tư Chuyên Chở trễ nhất là vào ngày 30 Tháng Sáu, 2016. Nếu chưa hoàn trả hết tổng số tiền này, số tiền phải trả lại trong mỗi năm tài khóa không được dưới một phần mười tổng số tiền phải chuyển trễ nhất là vào ngày 30 Tháng Sáu, 2016. Số thu nhập được chuyển chỉ được dành riêng cho các mục đích nêu trong đoạn này như thể đã nhận được mà không bị tạm ngừng chuyển thu nhập.

(2) Lập Pháp có thể đưa ra luật phát hành công khố phiếu của tiểu bang hoặc các cơ quan địa phương, nếu thích ứng, được bảo đảm bằng các số tiền trả lại tối thiểu theo đòi hỏi của đoạn văn (1). Số tiền bán công khố phiếu này chỉ được dành riêng cho các mục đích nêu trong đoạn này như thể là số thu nhập phải được dành riêng ra theo đoạn văn (2) của tiểu phần (b).

ĐOẠN 6. Điều XIX C được thêm vào Hiến Pháp California, như sau:

ĐOẠN 1. Các số thu nhập thuế nêu trong Điều XIX và XIX B, và các quy nêu trong Điều XIX A chỉ có thể được cho Quỹ Chung vay hầu đáp ứng các nhu cầu cần tiền ngắn hạn của tiểu bang nếu số tiền cho vay đó sẽ được hoàn trả trọn vẹn cho quỹ hoặc trường mục đã vay mượn từ đó trong cùng năm tài khóa vay mượn, nhưng có thể hoãn trả lại cho đến một ngày không quá 30 ngày sau ngày ban hành dự luật ngân sách cho năm tài khóa sau. Bất cứ khoản tiền cho vay nào được phép trong đây đều không được cản trở theo bất cứ cách nào đến mục đích chuyên chở mà có số thu nhập này cho mục đích đó.

ĐOẠN 7. CÁC DỰ LUẬT ĐƯA VÀO LÁ PHIẾU MÂU THUẤN NHAU.

Trong trường hợp dự luật này và một hoặc nhiều dự luật khác về việc sử dụng số thu nhập cho chuyên chở được đưa vào cùng lá phiếu toàn tiểu

bang, các điều khoản của các dự luật khác sẽ bị xem là mâu thuẫn với dự luật này. Trong trường hợp dự luật này có nhiều phiếu thuận hơn, các điều khoản của dự luật này sẽ được áp dụng trọn vẹn, và các điều khoản của các dự luật khác sẽ trở thành vô giá trị.

DỰ LUẬT 92

Dự luật tiên khởi này được đệ trình trước người dân California theo các điều khoản của Đoạn 8, Điều II của Hiến Pháp California.

Dự luật tiên khởi này tu chính các điều khoản của, và thêm các điều khoản mới vào, Hiến Pháp California và Bộ Luật Giáo Dục; do đó các điều khoản hiện hữu được đề nghị hủy bỏ sẽ được in theo kiểu chữ gạch ngang và các điều khoản mới được đề nghị thêm vào sẽ được in theo kiểu chữ nghiêng để cho thấy là mới.

DỰ LUẬT

ĐOẠN 1. Danh Xưng

Đạo luật này sẽ được gọi, và có tên là “Đạo Luật về Quản Trị Trường Cao Đẳng Cộng Đồng, Ổn Định Tài Trợ, và Giảm Lệ Phí Sinh Viên.”

ĐOẠN 2. Các Kết Luận và Tuyên Bố Mục Đích

Người dân Tiểu Bang California kết luận và tuyên bố rằng:

1. Các trường cao đẳng cộng đồng của California ghi danh hơn 2.5 triệu sinh viên mỗi năm, cung cấp cơ hội giáo dục cao cấp và các kỹ năng để cạnh tranh trong lực lượng lao động của California.
  2. Các trường cao đẳng cộng đồng của California vừa khả năng tài chánh của sinh viên. Lệ phí sinh viên thấp và trợ giúp tài chánh đã khiến cho các trường cao đẳng trở thành cửa ngõ đưa đến cuộc sống tốt đẹp hơn cho hàng triệu người dân tại California.
  3. Các lãnh tụ thương nghiệp gọi các trường cao đẳng cộng đồng của California là một thành phần thiết yếu để phát triển lực lượng lao động của tiểu bang chúng ta, đóng góp cho một nền kinh tế hùng cường.
  4. Tiểu bang có thể tài trợ cho mức gia tăng số sinh viên của trường cao đẳng cộng đồng mà không phải tăng thuế hoặc lấy ngân khoản từ các trường K-12. Một cơ chế tài trợ hai mặt theo Dự Luật 98 sẽ đạt được cả hai khía cạnh này.
  5. Dự luật tiên khởi này sẽ giảm bớt lệ phí sinh viên và ngăn ngừa tăng lệ phí theo mức nhanh hơn mức gia tăng lợi tức cá nhân.
  6. Các trường cao đẳng cộng đồng phải chịu trách nhiệm với người dân đóng thuế qua việc bầu cử các hội đồng quản trị địa phương theo định kỳ thường lệ.
- Do đó, người dân Tiểu Bang California theo đây áp dụng Đạo Luật về Quản Trị Trường Cao Đẳng Cộng Đồng, Ổn Định Tài Trợ, và Giảm Lệ Phí Sinh Viên.

ĐOẠN 3. Đoạn 4 của Điều VII Hiến Pháp California được tu chính như sau:

ĐOẠN 4. Những người sau đây được miễn bốn phần dân sự:

- (a) Các viên chức và nhân viên được Lập Pháp bổ nhiệm hoặc tuyển dụng, trong các tiểu ban hạ viện, hoặc lập pháp.
- (b) Các viên chức và nhân viên được các hội đồng, ủy hội hoặc công ty công trong ngành tư pháp hoặc một tòa chính thức hoặc viên chức của tòa đó bổ nhiệm hoặc tuyển dụng.
- (c) Các viên chức dân cử và một phụ tá và một nhân viên do mỗi viên chức dân cử chọn.
- (d) Thành viên các ủy ban và ủy hội.
- (e) Một phụ tá hoặc nhân viên được chọn bởi mỗi ủy ban hoặc ủy hội do Thống Đốc bổ nhiệm hoặc do luật cho phép.
- (f) Các viên chức tiểu bang do Thống Đốc trực tiếp bổ nhiệm dù có hay không có ưng thuận hoặc xác nhận của Thượng Viện và các nhân viên

của văn phòng Thống Đốc, và các nhân viên của văn phòng Phó Thống Đốc được Phó Thống Đốc trực tiếp bổ nhiệm hoặc tuyển dụng.

(g) Một phụ tá hoặc nhân viên được chọn bởi mỗi viên chức, trừ các thành viên của ủy ban hoặc ủy hội, được miễn theo Đoạn 4(f).

(h) Các viên chức và nhân viên của Viện Đại Học California và Các Trường Cao Đẳng Viện Đại Học Tiểu Bang California và các viên chức điều hành của Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California.

(i) Ban giảng huấn của các trường thuộc thẩm quyền của Bộ Giáo Dục hoặc Tổng Giám Đốc Công Huấn.

(j) Nhân viên trợ giúp thành viên, người nội trú, và bệnh nhân trong các nhà điều dưỡng của tiểu bang, các viện từ thiện hoặc cải huấn, và các cơ sở của tiểu bang cho người bệnh tâm thần hoặc chậm phát triển trí khôn.

(k) Quân nhân trong lúc phục vụ trong quân đội.

(l) Các viên chức và nhân viên của các hội nông nghiệp địa hạt được tuyển dụng dưới 6 tháng trong một năm.

(m) Ngoài các chức vụ được miễn theo các điều khoản khác của đoạn này, Tổng Chương Lý có thể bổ nhiệm hoặc tuyển dụng sáu phụ tá hoặc nhân viên, Ủy Hội Công Ích có thể bổ nhiệm hoặc tuyển dụng một phụ tá hoặc nhân viên, và Cố Vấn Lập Pháp có thể bổ nhiệm hoặc tuyển dụng hai phụ tá hoặc nhân viên.

ĐOẠN 4. Đoạn 17 được thêm vào Điều IX của Hiến Pháp California, như sau:

ĐOẠN 17. Lập Pháp quy định một hệ thống giáo dục hậu trung học công độc lập gồm các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng địa phương trong Hệ Thống Trường Công.

ĐOẠN 5. Đoạn 18 được thêm vào Điều IX của Hiến Pháp California, như sau:

ĐOẠN 18. Mỗi địa hạt trường cao đẳng cộng đồng địa phương trong hệ thống này sẽ được thành lập theo luật và do một hội đồng quản trị dân cử địa phương quản trị mà các chức năng của họ sẽ được quy định trong luật.

ĐOẠN 6. Đoạn 19 được thêm vào Điều IX của Hiến Pháp California, như sau:

ĐOẠN 19. (a) Hệ thống giáo dục hậu trung học độc lập gồm các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng địa phương này sẽ được một văn phòng hệ thống phối hợp và do một Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California quản trị gồm 19 thành viên do Thống Đốc bổ nhiệm.

(b) Thành phần Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California sẽ gồm 12 người dân, mà trong số có ít nhất là ba người đang, hoặc đã là thành viên viên hội đồng quản trị dân cử của địa hạt trường cao đẳng địa phương, và các thành viên này sẽ phục vụ các nhiệm kỳ sáu năm. Ngoài ra, sẽ còn có hai nhân viên hiện nay hoặc trước đây của trường cao đẳng cộng đồng, ba nhân viên ban giảng huấn hiện nay hoặc trước đây của trường cao đẳng cộng đồng, họ phục vụ các nhiệm kỳ ba năm, và hai sinh viên trường cao đẳng cộng đồng phục vụ các nhiệm kỳ một năm.

(c) Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California sẽ có trọn quyền tuyển dụng và ấn định lương bổng cho các viên chức điều hành của văn phòng hệ thống được miễn bốn phần dân sự theo Đoạn 4 của Điều VII và để quyết định các khoản chi tiêu trong ngân sách văn phòng hệ thống do luật định.

(d) Công việc của Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California luôn luôn nhằm duy trì và tiếp tục, đến mức tối đa được phép, quyền hạn và quyền kiểm soát của địa phương trong việc quản trị và điều hành các địa hạt và hệ thống trường cao đẳng cộng đồng địa phương.

(e) Lập Pháp sẽ cung cấp qua đạo luật ngân sách hàng năm đủ số tài trợ cho các hoạt động của tiểu bang để đem lại trách nhiệm và khả năng lãnh đạo hệ thống các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng địa phương.

(f) Không có điều khoản nào trong Đạo Luật về Quản Trị Trường Cao Đẳng Cộng Đồng, Ổn Định Tài Trợ, và Giám Lệ Phí Sinh Viên được diễn giải hoặc áp dụng để miễn cho Hội Đồng Quản Đốc, hoặc các trường cao đẳng

cộng đồng, khỏi các bốn phần do luật áp đặt về những vấn đề không phải là những vấn đề do đạo luật đó áp đặt. Cũng không có bất cứ điều khoản nào của đạo luật đó được hiểu hoặc áp dụng để cho phép Hội Đồng Quản Đốc, hoặc bất cứ viên chức hội đồng hoặc đại diện nào, được hành xử quyền hạn đối với lương bổng, số giờ hoặc điều kiện làm việc của các nhân viên thuộc bất cứ địa hạt trường cao đẳng cộng đồng nào. Cũng không có bất cứ điều khoản nào của đạo luật đó được hiểu hoặc áp dụng để thay đổi các quyền của nhân viên tiểu bang thuộc Văn Phòng Hệ Thống Trường Cao Đẳng Cộng Đồng của Văn Phòng Viện Trưởng về bốn phần dân sự tiểu bang hoặc thương lượng tập thể được quy định trong luật thích ứng. Khi áp dụng Đạo Luật về Quản Trị Trường Cao Đẳng Cộng Đồng, Ổn Định Tài Trợ, và Giám Lệ Phí Sinh Viên, người dân không có ý định thành lập các trường cao đẳng cộng đồng, Hội Đồng Quản Đốc, hoặc bất cứ trường hoặc địa hạt trường cao đẳng nào, là một “cơ quan theo hiến pháp”, như từ ngữ đó được dùng trong luật do phán quyết của Tiểu Bang này, hoặc để tước đi bất cứ quyền nào đã tích lũy từ trước của nhân viên trường cao đẳng cộng đồng hoặc tổ chức lao động, hoặc của địa hạt hoặc hội đồng quản trị trường cao đẳng cộng đồng, và cũng không để ảnh hưởng đến các tiêu chuẩn tái duyệt tư pháp áp dụng cho các hành động của Hội Đồng Quản Đốc, các trường cao đẳng cộng đồng, hoặc bất cứ trường hoặc địa hạt trường cao đẳng nào, về bất cứ vấn đề nào ngoài các vấn đề ảnh hưởng đến tổ chức nội bộ của Hội Đồng Quản Đốc như được quy định trong Đạo Luật về Quản Trị Trường Cao Đẳng Cộng Đồng, Ổn Định Tài Trợ, và Giám Lệ Phí Sinh Viên.

ĐOẠN 7. Đoạn 8 của Điều XVI Hiến Pháp California được tu chính như sau:

ĐOẠN 8. (a) Từ tất cả số thu nhập của tiểu bang thì trước hết sẽ dành riêng các ngân khoản để Tiểu Bang dùng yểm trợ cho hệ thống trường công và các viện giáo dục cao cấp công.

(b) Bắt đầu từ năm tài khóa 1990–91, các ngân khoản được Tiểu Bang dùng để yểm trợ cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng sẽ không được dành cho một số tiền ít hơn số tiền lớn hơn trong các số tiền sau đây:

(1) Số tiền, theo tỷ lệ bách phân thu nhập của Quỹ Chung có thể được phân bổ theo Điều XIII B, bằng với tỷ lệ bách phân thu nhập của Quỹ Chung được phân bổ cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng, lần lượt, trong năm tài khóa 1986–87.

(2) Số tiền cần thiết để bảo đảm rằng tổng số những khoản dành cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng từ tiền thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và số thuế địa phương dành riêng sẽ không được ít hơn tổng số tiền từ những nguồn này trong năm tài khóa trước, không gồm bất cứ số thu nhập nào được dành riêng theo tiểu phần (a) của Đoạn 8.5, được điều chỉnh cho các thay đổi trong số sinh viên ghi danh và được điều chỉnh theo thay đổi về vật giá theo đoạn văn (1) của tiểu phần (c) trong Đoạn 8 của Điều XIII B. Đoạn văn này chỉ được áp dụng trong năm tài khóa nào mà mức gia tăng tỷ lệ bách phân lợi tức cá nhân theo đầu người tại California thấp hơn hoặc bằng mức gia tăng tỷ lệ bách phân thu nhập đầu người trong Quỹ Chung cộng với một nửa của một phần trăm.

(3) (A) Số tiền cần thiết để bảo đảm rằng tổng số những khoản dành cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng từ tiền thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và số thuế địa phương dành riêng sẽ bằng tổng số tiền từ những nguồn này trong năm tài khóa trước, không gồm bất cứ số thu nhập nào được dành riêng theo tiểu phần (a) của Đoạn 8.5, được điều chỉnh cho các thay đổi trong số sinh viên ghi danh và được điều chỉnh cho thay đổi trong số thu nhập đầu người của Quỹ Chung.

(B) Ngoài ra, một số tiền bằng một nửa của một phần trăm nhân với tổng số các khoản dành riêng trong năm trước cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng từ tiền thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và số thuế địa phương dành riêng, không gồm bất cứ số thu nhập nào được dành riêng theo tiểu phần (a) của Đoạn 8.5, được điều chỉnh cho các thay đổi trong số sinh viên ghi danh.

(C) Đoạn văn (3) này chỉ được áp dụng cho năm tài khóa nào mà mức gia tăng tỷ lệ bách phân lợi tức cá nhân theo đầu người tại California cao hơn mức gia tăng tỷ lệ bách phân thu nhập đầu người trong Quỹ Chung cộng với một nửa của một phần trăm.

(c) Trong bất cứ năm tài khóa nào, nếu số tiền tính theo đoạn văn (1) của tiểu phần (b) vượt quá số tiền được tính theo đoạn văn (2) của tiểu phần

(b) mà phần đó nhiều hơn một phần trăm rưỡi số thu nhập của Quỹ Chung, thì số tiền vượt quá một phần trăm rưỡi số thu nhập của Quỹ Chung sẽ không được xem là những khoản dành riêng cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng cho các mục đích tính số tiền trợ cấp của tiểu bang theo đoạn văn (2) hoặc 3(3) của tiểu phần (b) trong năm tài khóa sau.

(d) Trong bất cứ năm tài khóa nào mà các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng được dành những khoản tài trợ theo đoạn văn (3) của tiểu phần (b) hoặc theo tiểu phần (h)(i), họ sẽ được hưởng một yếu tố duy trì, bằng với số sai biệt giữa (1) số tiền của Quỹ Chung mà lẽ ra đã được phân bổ theo đoạn văn (2) của tiểu phần (b) nếu đoạn văn đó đã được áp dụng hoặc số tiền của Quỹ Chung mà lẽ ra đã được phân bổ theo tiểu phần (b) nếu tiểu phần (b) không bị tạm ngưng, và (2) số tiền của Quỹ Chung thực sự được phân bổ cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng trong năm tài khóa đó.

(e) Yếu tố duy trì cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng được xác định theo tiểu phần (d) sẽ được điều chỉnh hàng năm cho các thay đổi về số sinh viên ghi danh, và được điều chỉnh cho thay đổi về vật giá theo đoạn văn (1) của tiểu phần (e) trong Đoạn 8 của Điều XIII B, cho đến khi được dành ra đủ. Yếu tố duy trì sẽ được dành riêng theo cách do Lập Pháp quyết định trong mỗi năm tài khóa mà mức gia tăng tỷ lệ bách phân thu nhập đầu người trong Quỹ Chung cao hơn mức gia tăng tỷ lệ bách phân lợi tức cá nhân theo đầu người tại California. Yếu tố duy trì này sẽ được giảm bớt mỗi năm bằng số tiền được Lập Pháp dành ra trong năm tài khóa đó. Số tiền tối thiểu của yếu tố duy trì được dành ra trong một năm tài khóa sẽ bằng tích số của số thu nhập của Quỹ Chung từ tiền thuế và một nửa mức sai biệt giữa mức gia tăng bách phân của số thu nhập đầu người trong Quỹ Chung từ tiền thuế và của lợi tức cá nhân theo đầu người tại California, không vượt quá tổng số tiền của yếu tố duy trì.

(f) *Bắt đầu từ năm tài khóa 2007–08, để quyết định tổng số các khoản dành cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng từ tiền thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và các số tiền thuế địa phương được dành ra theo đoạn văn (2) của tiểu phần (b), đoạn văn (3) của tiểu phần (b), hoặc khi tính yếu tố duy trì được thành lập theo tiểu phần (d), số tiền này sẽ được tính riêng rẽ và được Lập Pháp phân bổ cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng.*

(h)(g) Cho các mục đích tính tổng số các khoản dành cho các địa hạt học đường theo đoạn này, “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” sẽ được tính bằng mức thay đổi tỷ lệ bách phân của số sinh viên trung bình đi học hàng ngày. Tuy nhiên, trong bất cứ năm tài khóa nào, sẽ không điều chỉnh cho những mức giảm số sinh viên ghi danh giữa năm tài khóa trước và năm tài khóa hiện thời trừ phi có những mức giảm bớt sinh viên ghi danh giữa năm tài khóa thứ nhì trước đó nữa và năm tài khóa trước và giữa năm tài khóa thứ ba trước đó nữa và năm tài khóa thứ nhì trước đó.

(h) Cho các mục đích tính tổng số các khoản dành cho các địa hạt trường cao đẳng cộng đồng theo đoạn này, “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” sẽ được tính bằng mức thay đổi trong dân số được hệ thống độc lập các trường cao đẳng cộng đồng công phục vụ và các yếu tố thích ứng khác được quyết định theo đạo luật này.

(h)(i) Đoạn văn phụ (B) của đoạn văn (3) trong tiểu phần (b) chỉ có thể được tạm ngưng trong một năm khi là một phần hoặc gồm trong bất cứ dự luật nào được ban hành theo Đoạn 12 của Điều IV. Tất cả các điều khoản khác của tiểu phần (b) có thể được tạm ngưng trong một năm bằng cách ban hành một đạo luật khẩn cấp theo Đoạn 8 của Điều IV, miễn là đạo luật khẩn cấp đó không được là một phần hoặc gồm trong bất cứ dự luật nào được ban hành theo Đoạn 12 của Điều IV.

ĐOẠN 8. Đoạn 41210 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

41210. Mặc dù có bất cứ điều khoản luật nào khác, “tổng số các khoản dành cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng” sẽ không gồm bất cứ điều nào sau đây:

(a) Bất cứ chương trình nào đã được Quỹ Chung và thuế thổ trạch địa phương tài trợ trong năm tài khóa 2004–05, nhưng không được xem là tổng số các khoản dành cho các địa hạt học đường và các địa hạt trường cao đẳng cho các mục đích của đoạn này trong năm tài khóa 2004–05.

(b) Trả nợ công khố phiếu đã được phát hành theo Đạo Luật Công Khố Phiếu Mang Trách Nhiệm Tổng Quát của Tiểu Bang (Chương 4 (bắt

đầu từ Đoạn 16720) của Mục 3 Phần 4 trong Tiêu Đề 2 của Bộ Luật Chính Quyền) hoặc các công khố phiếu thay thế hoặc được phát hành sau ngày hiệu lực của đạo luật này theo Chương 3.7 (bắt đầu từ Đoạn 15820.30) hoặc Chương 3.8 (bắt đầu từ Đoạn 15820.50) của Mục 10b Phần 3 trong Tiêu Đề 2 của Bộ Luật Chính Quyền hoặc các công khố phiếu thay thế.

ĐOẠN 9. Đoạn 41211 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

41211. (a) “Các thay đổi về số sinh viên ghi danh” theo tiểu phần (h) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California sẽ là mức cao hơn giữa:

(1) Tỷ lệ bách phân thay đổi về dân số từ năm thứ nhì trước đó nữa so với năm trước của số cư dân trong tiểu bang trong hạng tuổi từ 17 đến 21, gồm cả hai tuổi đó, hoặc

(2) Tỷ lệ bách phân thay đổi về dân số từ năm thứ nhì trước đó nữa so với năm trước của số cư dân trong tiểu bang trong hạng tuổi từ 22 đến 25, gồm cả hai tuổi đó.

(b) Số tiền được tính cho “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” trong tiểu phần (a) sẽ được tăng theo số sai biệt dương của tỷ lệ bách phân cư dân thất nghiệp tại California từ quý thứ ba của năm trước trừ đi 5 phần trăm.

(c) Số tiền được tính cho “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” theo các tiểu phần (a) và (b) là dưới 1 phần trăm và tỷ lệ bách phân cư dân của tiểu bang ghi danh vào các trường cao đẳng cộng đồng thấp hơn tỷ lệ bách phân trung bình của số cư dân ghi danh vào các trường cao đẳng cộng đồng trong 20 năm trước, “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” sẽ là 1 phần trăm.

(d) Mặc dù có các tiểu phần (a) và (b), không năm nào “các thay đổi về số sinh viên ghi danh” theo tiểu phần (h) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California được nhiều hơn 5 phần trăm.

ĐOẠN 10. Đoạn 41212 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

41212. Mặc dù có bất cứ điều khoản luật nào khác, 10,46 phần trăm của bất cứ ngân khoản nào được dành ra để hoàn trả cho yếu tố duy trì theo tiểu phần (e) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California đang có vào ngày hiệu lực của đoạn này sẽ được dành cho các trường cao đẳng cộng đồng.

ĐOẠN 11. Đoạn 41213 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

41213. (a) Cho các mục đích quyết định số tiền cần thiết để phân bổ cho các trường cao đẳng cộng đồng theo tiểu phần (b) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California, số tiền được tính và phân bổ cho các trường cao đẳng cộng đồng không được ít hơn số tiền cao hơn trong các số tiền sau:

(1) Tổng số thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và số thuế địa phương được dành ra và phân bổ để yểm trợ các trường cao đẳng cộng đồng trong năm tài khóa 2005–06, được điều chỉnh theo tiểu phần (b) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California cho mỗi năm sau cho đến ngày hiệu lực của đoạn này.

(2) Tổng số thuế của Quỹ Chung được phân bổ theo Điều XIII B và số thuế địa phương được dành ra và phân bổ để yểm trợ các trường cao đẳng cộng đồng trong năm tài khóa 2006–07, được điều chỉnh theo tiểu phần (b) của Đoạn 8 trong Điều XVI Hiến Pháp California cho mỗi năm sau cho đến ngày hiệu lực của đoạn này.

ĐOẠN 12. Đoạn 70901.5 của Bộ Luật Giáo Dục được tu chính như sau:

70901.5. (a) Hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California sẽ thiết lập thủ tục để áp dụng luật lệ chi phối Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California. Ngoài các vấn đề khác, thủ tục này sẽ thực thi các điều kiện sau đây:

(1) Văn bản thông báo về một đề nghị hành động sẽ được gửi cho mỗi địa hạt trường cao đẳng cộng đồng và cho tất cả các thành phần và cá nhân khác có quan tâm, gồm cả các tiểu ban về chính sách giáo dục và tài khóa

của Lập Pháp và Bộ Tài Chánh, ít nhất là 45 ngày trước khi áp dụng. Các điều lệ này sẽ có hiệu lực sớm nhất là 30 ngày sau khi áp dụng.

(2) Các điều lệ đề nghị sẽ được kèm theo một bản ước tính, được lập theo chỉ thị do Bộ Tài Chánh áp dụng, về tác động của các điều lệ đề nghị đối với phí tổn hoặc tiết kiệm cho bất cứ cơ quan nào của tiểu bang, phí tổn của bất cứ chương trình địa phương nào do tiểu bang bắt buộc theo chỉ phối của Mục 7 (bắt đầu từ Đoạn 17500) của Phần 4 trong Tiêu Đề 2 của Bộ Luật Chính Quyền, bất cứ phí tổn hoặc tiết kiệm nào cho các cơ quan địa phương, và các phí tổn hoặc tiết kiệm về tài trợ của liên bang cung cấp cho các cơ quan tiểu bang.

(3) **Hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** sẽ bảo đảm là tất cả các điều lệ đề nghị của hội đồng hội đủ các tiêu chuẩn về “cần thiết,” “quyền hạn,” “rõ ràng,” “đồng nhất,” “tham chiếu,” và “không trùng lặp,” như các từ ngữ này được định nghĩa trong Đoạn 11349 của Bộ Luật Chính Quyền. Một hội đồng quản trị địa hạt hoặc bất cứ thành phần nào quan tâm đều có thể phản đối bất cứ đề nghị điều lệ nào về vấn đề áp dụng các tiêu chuẩn này.

(4) Trước khi áp dụng các điều lệ, **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** sẽ cứu xét và trả lời tất cả các nhận xét bằng văn bản hoặc bằng lời nhận được trong thời gian nhận xét.

(5) Ngày hiệu lực của một điều lệ sẽ được tạm ngưng nếu, trong vòng 30 ngày sau khi được **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** áp dụng, có ít nhất là hai phần ba tất cả các hội đồng quản trị địa hạt địa phương bỏ phiếu, trong buổi bỏ phiếu công khai, để phản đối điều lệ đó. Đối với bất cứ điều lệ nào bị phản đối như thế, **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** sẽ cung cấp thêm ít nhất là 45 ngày để tái duyệt, nhận xét, và điều trần, gồm cả ít nhất là một buổi điều trần trước hội đồng. Sau thời gian tái duyệt, nhận xét, và điều trần thêm này, hội đồng có thể có bất cứ quyết định nào sau đây:

(A) Bác bỏ hoặc rút lại điều lệ đó.

(B) Sửa đổi điều lệ đáng kể để đáp ứng các quan ngại được nêu trong thời gian tái duyệt thêm, rồi áp dụng điều lệ đã sửa đổi. Điều lệ này sẽ được xem là điều lệ mới được áp dụng, và sẽ có hiệu lực theo các thủ tục đó.

(C) Tái áp dụng điều lệ này như cũ, hoặc có các sửa đổi kỹ thuật không quan trọng được xem là cần thiết để cho rõ ý định của điều lệ gốc. Nếu **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** quyết định áp dụng một điều lệ, có hay không sửa chữa kỹ thuật, hội đồng cũng phải áp dụng một tuyên ngôn và xác định các quyền lợi cụ thể của tiểu bang mà họ đã thấy cần thiết phải bảo vệ bằng ngôn từ cụ thể hoặc các điều kiện của điều lệ đó. Một điều lệ được áp dụng sau đó có thể bị phản đối theo luật hiện hành tại tòa có thẩm quyền, và sẽ không được kháng cáo thêm nữa trong Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California.

(6) Đối với bất cứ điều lệ nào mà Bộ Tài Chánh xác định là sẽ tạo ra phí tổn chương trình địa phương do tiểu bang bắt buộc, **hội đồng quản đốc** sẽ không áp dụng điều lệ đó cho đến khi nào Bộ Tài Chánh đã chứng nhận với **hội đồng quản đốc** và Lập Pháp là có một nguồn tài trợ bồi hoàn phí tổn đó.

(7) (6) Bất cứ địa hạt hoặc thành phần quan tâm nào khác đều có thể đề nghị một điều lệ mới hoặc phản đối bất cứ điều lệ hiện hữu nào.

(b) Trừ trường hợp quy định rõ trong đoạn này, và trừ trường hợp được quy định bằng quyết nghị của **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California**, các điều khoản của Chương 3.5 (bắt đầu từ Đoạn 11340) của Mục 1 Phần 3 trong Tiêu Đề 2 của Bộ Luật Chính Quyền sẽ không áp dụng cho các điều lệ do **hội đồng quản đốc Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California** áp dụng.

ĐOẠN 13. Đoạn 71000 của Bộ Luật Giáo Dục được tu chính như sau:

71000. Trong chính quyền tiểu bang có một Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California, gồm 16 thành viên bỏ phiếu và một thành viên không bỏ phiếu, do Thống Đốc bổ nhiệm, như sau:

(a) Mười hai người dân, mỗi người được bổ nhiệm sau khi có cố vấn và phê chuẩn của hai phần ba phiếu thuận tại Thượng Viện để phục vụ các nhiệm kỳ sáu năm xem kẽ nhau. Hai Ba trong số thành viên này sẽ là thành viên dân cử hiện nay hoặc trước đây của các hội đồng quản trị địa hạt trường cao đẳng

cộng đồng địa phương, được bổ nhiệm từ một danh sách gồm ít nhất là ba người nộp cho Thống Đốc bởi tổ chức toàn tiểu bang đại diện các tín nhân quản trị dân cử địa phương của các trường cao đẳng cộng đồng được công nhận tham gia tiến trình tham khảo được thành lập theo tiểu phần (e) của Đoạn 70901.

(b) (1) (A) Một Hai thành viên thành viên sinh viên, phục vụ các nhiệm kỳ một năm, và một thành viên sinh viên không bỏ phiếu, thi hành các nhiệm vụ của họ theo thủ tục nêu trong đoạn văn (3);

(B) (2) Các sinh viên này phải ghi danh theo học tại một trường cao đẳng cộng đồng tối thiểu là năm đơn vị tín chỉ học cá nguyệt, hoặc tương đương, vào lúc bổ nhiệm và trong suốt nhiệm kỳ của họ, hoặc cho đến khi có người thay thế. Thành viên sinh viên phải ghi danh theo học tại một trường cao đẳng cộng đồng tối thiểu là một học cá nguyệt trước khi được bổ nhiệm, và phải hội đủ và duy trì các tiêu chuẩn học tập tối thiểu được ấn định cho các sinh viên trường cao đẳng cộng đồng.

(C) (3) Mỗi sinh viên sẽ được bổ nhiệm từ một danh sách gồm ít nhất là ba người nộp cho Thống Đốc bởi Hội Sinh Viên Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California các tổ chức toàn tiểu bang đại diện các hội sinh viên trường cao đẳng cộng đồng được công nhận tham gia tiến trình tham khảo được thành lập theo tiểu phần (e) của Đoạn 70901.

(2) Nhiệm kỳ phục vụ của một thành viên sinh viên của hội đồng sẽ bắt đầu vào ngày 1 Tháng Bảy của năm số chẵn, và hết nhiệm kỳ vào ngày 30 Tháng Sáu, hai năm sau. Nhiệm kỳ phục vụ của thành viên sinh viên kia của hội đồng sẽ bắt đầu vào ngày 1 Tháng Bảy của năm số lẻ, và hết nhiệm kỳ vào ngày 30 Tháng Sáu hai năm sau. Mặc dù có đoạn văn (1), thành viên sinh viên tốt nghiệp ra trường cao đẳng của mình vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng của năm thứ nhì trong nhiệm kỳ của mình có thể phục vụ thời gian còn lại của nhiệm kỳ.

(3) Trong năm đầu của nhiệm kỳ của thành viên sinh viên, thành viên sinh viên sẽ là một thành viên của hội đồng và có thể tham dự tất cả các phiên họp của hội đồng và các tiểu ban của hội đồng. Tại các phiên họp này, thành viên sinh viên có thể tham gia hoàn toàn vào cuộc thảo luận và tranh luận, nhưng không được bỏ phiếu. Trong năm thứ nhì của nhiệm kỳ của thành viên sinh viên, thành viên sinh viên có thể hành xử cùng quyền tham dự các phiên họp của hội đồng, và các tiểu ban của hội đồng, và sẽ có cùng quyền bỏ phiếu như các thành viên được bổ nhiệm theo các tiểu phần (a) và (c).

(4) Mặc dù có đoạn văn (3), nếu một thành viên sinh viên từ chức hoặc vì lý do khác mà chức vụ đó trống trong năm thứ nhì của nhiệm kỳ của thành viên sinh viên, thành viên sinh viên còn lại sẽ đảm nhiệm ngay chức vụ trống đó và tất cả các đặc quyền tham gia của thành viên sinh viên năm thứ nhì, gồm cả quyền bỏ phiếu, trong thời gian còn lại của nhiệm kỳ chức vụ đó.

(c) Hai Ba thành viên thuộc ban giảng huấn biên chế hiện nay hoặc trước đó từ một trường cao đẳng cộng đồng có quyền bỏ phiếu sẽ được bổ nhiệm cho nhiệm kỳ hai ba năm. Thống Đốc sẽ bổ nhiệm mỗi thành viên thuộc ban giảng huấn từ một danh sách gồm ít nhất là ba người do Ban Văn Hóa của Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California cung cấp. Mỗi ghế được dành cho thành viên thuộc ban giảng huấn biên chế sẽ do một thành viên thuộc ban giảng huấn biên chế từ một trường cao đẳng cộng đồng đảm nhận theo đoạn này và Đoạn 71003.

(d) Một Hai nhân viên nhân viên chính ngạch hiện nay hoặc trước đó có quyền bỏ phiếu, do Thống Đốc bổ nhiệm cho các nhiệm kỳ ba năm một nhiệm kỳ hai năm. Thống Đốc sẽ bổ nhiệm một trong các nhân viên thành viên nhân viên chính ngạch từ một danh sách gồm ít nhất ba nhân viên chính ngạch hiện nay người do các đại diện độc quyền của nhân viên chính ngạch của Các Trường Cao Đẳng Cộng Đồng California cung cấp. Thống Đốc sẽ bổ nhiệm một trong các nhân viên này từ một danh sách gồm ít nhất ba người nộp cho Thống Đốc bởi tổ chức toàn tiểu bang đại diện các tổng giám đốc điều hành trường cao đẳng cộng đồng được công nhận tham gia tiến trình tham khảo được thành lập theo tiểu phần (e) của Đoạn 70901.

ĐOẠN 14. Đoạn 71003 của Bộ Luật Giáo Dục được tu chính như sau:

71003. (a) Trừ trường hợp thành viên sinh viên, thành viên thuộc ban giảng huấn, và thành viên thành viên nhân viên chính ngạch do Thống Đốc bổ nhiệm, bất cứ ghế trống nào của một chức vụ bổ nhiệm trong hội đồng sẽ được Thống Đốc bổ nhiệm điền khuyết, và phải có hai phần ba phiếu

thuận của Thượng Viện. Ghế trống chức vụ của một thành viên sinh viên, một thành viên thuộc ban giảng huấn, hoặc một thành viên nhân viên chính ngành sẽ được Thống Đốc bổ nhiệm điền khuyết.

(b) Trừ trường hợp các thành viên sinh viên, người được bổ nhiệm điền khuyết một ghế trống sẽ chỉ giữ chức vụ đó trong thời gian còn lại của nhiệm kỳ chưa hết hạn. Các ghế trống của chức vụ thành viên sinh viên sẽ được Thống Đốc bổ nhiệm điền khuyết cho trọn một nhiệm kỳ một năm.

ĐOẠN 15. Đoạn 71090.5 của Bộ Luật Giáo Dục được tu chính như sau:

71090.5. Ngoài chức vụ được phép của Theo tiểu phần (c) của Đoạn 4 trong Điều VII Hiến Pháp California, Thống Đốc, theo đề nghị của hội đồng quản đốc, Hội Đồng Quản Đốc Các Trường Cao Đẳng Công Đồng California sẽ bổ nhiệm một Viện Trưởng và tối đa sáu phụ tá viện trưởng và các phó viện trưởng, những người này sẽ được miễn bốn phần dân sự. Các trường hợp bổ nhiệm này không vượt quá tổng số gộp chung là sáu bảy, cho cả hai chức vụ được bổ nhiệm theo đoạn này. ~~phụ tá và phó viện trưởng.~~

ĐOẠN 16. Đoạn 76301 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

76301. (a) Mặc dù có bất cứ điều khoản nào khác của luật, lệ phí quy định trong Đoạn 76300 sẽ là mười lăm đô la (\$15) mỗi đơn vị tín chỉ học cả nguyệt hoặc lệ phí đang áp dụng vào ngày hiệu lực của đoạn này, tùy theo mức nào thấp hơn.

(b) Lệ phí quy định theo Đoạn 76300 và đoạn này sẽ không được tăng trong bất cứ năm nào bằng một số tiền nhiều hơn mức thấp hơn của những mức sau đây:

(1) Tỷ lệ bách phân thay đổi về lợi tức cá nhân theo đầu người của cư dân California từ năm thứ nhì trước đó nữa đến năm trước, tính tròn xuống đơn vị đô la gần nhất; hoặc

(2) Mười phần trăm.

(c) Đoạn này sẽ có hiệu lực cho trọn học kỳ văn hóa đầu tiên mùa thu bắt đầu ít nhất là 60 ngày sau ngày hiệu lực của đoạn này.

ĐOẠN 17. Đoạn 76301.5 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

76301.5. (a) Lập Pháp sẽ dành cho bất cứ địa hạt trường cao đẳng công đồng nào không nhận thu nhập của Quỹ Chung qua phân phân bố cho trường cao đẳng công đồng vì số thu nhập thuế thổ trạch địa phương của địa hạt và lệ phí sinh viên vượt quá số thu nhập chung được tính cho địa hạt trong Đạo Luật Ngân Sách hàng năm một số tiền bằng với tổng số thu nhập lẽ ra địa hạt đã thu vào nếu lệ phí đã được giữ nguyên ở mức vào ngày trước ngày hiệu lực của đoạn này.

(b) Đoạn này sẽ chỉ có hiệu lực trong những năm lệ phí quy định theo chương này thấp hơn lệ phí đang áp dụng vào ngày trước ngày hiệu lực của đoạn này.

ĐOẠN 18. Đoạn 84754 được thêm vào Bộ Luật Giáo Dục, như sau:

84754. (a) Mặc dù có bất cứ điều khoản nào khác của luật, những mức giảm FTES sẽ làm giảm thu nhập trái đều trong ba năm bắt đầu vào năm theo sau năm đầu tiên giảm FTES.

(b) Các địa hạt sẽ có quyền được phục hồi bất cứ mức giảm thu nhập phân bố nào vì những khoản giảm FTES trong ba năm theo sau năm đầu tiên giảm FTES nếu sau đó tăng FTES.

(c) Không có địa hạt nào có quyền hưởng biện pháp ổn định thu nhập theo tiểu phần (a) nhiều hơn 10 phần trăm tổng số FTES của họ trước khi bị giảm, trừ phi Viện Trưởng đưa ra kết luận rằng mức giảm đó là hậu quả của thiên tai hoặc tai họa nhân tạo hoặc một tai họa tài chánh trong vùng.

(d) Khi ban hành đoạn này, người dân muốn duy trì phương tiện học tập cho sinh viên và cung cấp ổn định tài khóa cho các địa hạt trường cao

đẳng công đồng và nhân viên của họ trong những giai đoạn số sinh viên ghi danh không ổn định.

ĐOẠN 19. CÁC ĐIỀU KHOẢN TỔNG QUÁT

(a) Các Dự Luật Mâu Thuẫn Nhau:

(1) Dự luật này là nhằm chi phối toàn diện. Ý định của người dân là trong trường hợp dự luật này và một hoặc nhiều dự luật tiên khởi khác về cùng một vấn đề được đưa vào cùng lá phiếu toàn tiểu bang, các điều khoản của dự luật hoặc các dự luật khác sẽ được xem là mâu thuẫn với dự luật này. Trong trường hợp dự luật này được nhiều phiếu thuận hơn, các điều khoản của dự luật này sẽ được áp dụng trọn vẹn, và tất cả các điều khoản của dự luật hoặc các dự luật kia sẽ trở nên vô giá trị.

(2) Nếu dự luật này được cử tri chấp thuận nhưng bị thay thế theo luật bởi bất cứ dự luật mâu thuẫn nào khác được đưa vào lá phiếu và được cử tri chấp thuận trong cùng một cuộc bỏ phiếu, và dự luật mâu thuẫn đó trong lá phiếu sau này bị phán quyết là bất hợp lệ, dự luật này sẽ tự ban hành và có toàn bộ hiệu lực thành luật.

(b) Tính cách tách biệt: Các điều khoản trong đạo luật này có thể tách biệt nhau. Nếu bất cứ điều khoản nào trong chương này hoặc cách áp dụng nào bị phán quyết là bất hợp lệ, thì điều khoản bất hợp lệ đó sẽ không ảnh hưởng đến các điều khoản hoặc cách áp dụng khác có thể trở nên hiệu lực mà không có điều khoản hoặc cách áp dụng bất hợp lệ đó.

(c) Tu chính: Các điều khoản của Các Đoạn 8 đến 15, gồm cả hai đoạn đó, và Đoạn 17 của đạo luật này có thể được tu chính bằng một đạo luật được thông qua bằng bốn phần năm phiếu thuận tại mỗi viện Lập Pháp và được Thống Đốc ký ban hành. Tất cả những khoản tu chính Các Đoạn 8 đến 15, gồm cả hai đoạn đó, của đạo luật này sẽ là để củng cố thêm đạo luật này và phải phù hợp với các mục đích của luật này. Mức lệ phí mỗi đơn vị tín chỉ được ấn định theo tiểu phần (a) của Đoạn 16 trong đạo luật này có thể được tăng lên theo tiểu phần (b) của Đoạn 16 trong đạo luật này bằng một đạo luật cụ thể lập riêng cho mục đích đó và được thông qua với hai phần ba phiếu thuận tại mỗi viện và được Thống Đốc ký ban hành. Mức lệ phí mỗi đơn vị tín chỉ được ấn định theo tiểu phần (a) của Đoạn 16 trong đạo luật này có thể được giảm xuống bằng một đạo luật được đa số phiếu thuận thông qua tại mỗi viện và được Thống Đốc ký ban hành.

DỰ LUẬT 93

Dự luật tiên khởi này được đệ trình trước người dân California theo các điều khoản của Đoạn 8, Điều II của Hiến Pháp California.

Dự luật tiên khởi này tu chính Hiến Pháp California; do đó các điều khoản hiện hữu được đề nghị hủy bỏ sẽ được in theo kiểu chữ gạch ngang và các điều khoản mới được đề nghị thêm vào sẽ được in theo kiểu chữ nghiêng để cho thấy là mới.

DỰ LUẬT

ĐẠO LUẬT GIỚI HẠN NHIỆM KỲ VÀ CẢI TỔ LẬP PHÁP

ĐOẠN 1. DANH XƯNG.

Dự luật này sẽ được gọi là “Đạo Luật Giới Hạn Nhiệm Kỳ và Cải Tổ Lập Pháp.”

ĐOẠN 2. KẾT LUẬN VÀ TUYÊN BỐ.

Người dân California kết luận và tuyên bố như sau:

A. Theo một đạo luật được ban hành vào năm 1990, một Thành Viên Lập Pháp có thể phục vụ tổng cộng 14 năm, gồm tối đa sáu năm ở Hạ Viện và tối đa tám năm ở Thượng Viện.

B. Nhiều nhóm học giả và chính sách công khác nhau, mà một số đã từng có lúc ủng hộ giới hạn nhiệm kỳ, đã nghiên cứu tác động của việc giới hạn nhiệm kỳ tại California và đã kết luận rằng cần phải cải tổ luật của chúng ta để chính quyền làm việc cho người dân.

C. California phải đối phó với nhiều vấn đề phức tạp và quan trọng từ việc các trường hoạt động kém hiệu quả cho đến tình trạng địa cầu nóng dần

và thiếu chăm sóc sức khỏe. Có thể mất nhiều năm để soạn và thông qua các đạo luật cần thiết để giải quyết các vấn đề này, và Các Thành Viên Lập Pháp phải mất nhiều thì giờ để được số được sức hậu thuẫn cần thiết của các đồng sự mà giải quyết các vấn đề cấp bách này.

D. Hiện nay, việc giới hạn nhiệm kỳ gây ra tình trạng thay đổi nhanh chóng các nhà lập pháp, mà một số không bao giờ có được thì giờ để gây dựng các kỹ năng lãnh đạo hoặc thu thập khả năng chuyên môn trong việc lập chính sách công, và các nhà lập pháp có kiến thức và kinh nghiệm nhất của chúng ta phải rời Hạ Viện hoặc Thượng Viện quá sớm, do đó không cung cấp được khả năng chuyên môn của họ về chính sách cho người dân California.

E. Khi các nhà lập pháp thiếu các kỹ năng này, những người duy nhất có các kỹ năng này là những người vận động chuyên nghiệp.

F. Chúng ta phải cải tổ việc giới hạn nhiệm kỳ để giảm bớt tình thần đảng phái, chấm dứt chu kỳ vận động tranh cử liên tục, và cùng nhau làm việc hiệu quả hơn giữa các đảng phái.

G. Chúng ta cần các nhiệm kỳ lập pháp được linh động hơn để giúp các thành viên gây dựng khả năng chuyên môn cần thiết về chính sách và tiến trình, và giảm bớt nhịp độ thay đổi nhanh chóng hiện nay về các đại diện dân cử từ chức vụ dân cử này sang chức vụ dân cử khác, tác hại đến chính sách công.

H. Điều thiết yếu là chúng ta phải cho phép các nhà lập pháp ở lại một viện Lập Pháp lâu hơn để thu thập kiến thức và khả năng chuyên môn cần thiết hầu giải quyết các vấn đề khó khăn của Tiểu Bang California.

I. Đại Hội Toàn Quốc Các Viện Lập Pháp Tiểu Bang, Hội Đồng Các Chính Quyền Tiểu Bang, và Diễn Đàn Các Lãnh Tự Lập Pháp Tiểu Bang đã đưa ra một phúc trình kết luận rằng “[c]ác tác động của [việc giới hạn nhiệm kỳ] đối với các tiến trình lập chính sách của Sacramento đã thâm sâu hơn,” gồm cả chuyện “nhiều người tại Sacramento nay nghĩ rằng cần phải sớm làm gì đó để đem lại ổn định và khả năng chuyên môn nhiều hơn trong tiến trình lập chính sách của Lập Pháp.”

J. Chúng ta cần cải tổ luật giới hạn nhiệm kỳ của California để cho phép các thành viên ở lại một viện lâu hơn trong khi vẫn giảm bớt tổng số năm mà tân thành viên có thể phục vụ.

ĐOẠN 3. MỤC ĐÍCH VÀ Ý ĐỊNH.

Ý định của người dân California khi ban hành dự luật này là để:

A. Đem lại ổn định và khả năng chuyên môn nhiều hơn cho tiến trình lập chính sách của Lập Pháp.

B. Giảm bớt số năm tân thành viên có thể phục vụ trong Lập Pháp từ 14 xuống 12 năm để ngừa tình trạng thành viên trở nên bám trụ và để phát huy cơ hội cho những người khác phục vụ.

C. Cho phép các nhà lập pháp thu thập kiến thức và kinh nghiệm cần thiết để giải quyết các vấn đề thật quan trọng của tiểu bang chúng ta.

D. Cho các thành viên hiện nay tại Thượng Viện và Hạ Viện có cùng cơ hội phục vụ 12 năm trong một viện giống như các tân thành viên dân cử và bảo tồn luật hiện hữu về các nhiệm kỳ chưa hết hạn.

ĐOẠN 4. Đoạn 2 của Điều IV Hiến Pháp California theo đây được tu chính như sau:

ĐOẠN 2. (a)(1) Thượng Viện gồm có 40 Thượng Nghị Sĩ được bầu vào các nhiệm kỳ 4 năm, 20 người bắt đầu cách nhau 2 năm một lần. Không Thượng Nghị Sĩ nào được phục vụ nhiều hơn 2 nhiệm kỳ:

(2) Hạ Viện gồm có 80 thành viên được bầu vào các nhiệm kỳ 2 năm. Không thành viên nào của Hạ Viện được phục vụ nhiều hơn 3 nhiệm kỳ.

Các nhiệm kỳ của họ

(3) Nhiệm kỳ của một Thượng Nghị Sĩ hoặc Thành Viên Hạ Viện sẽ bắt đầu vào ngày Thứ Hai đầu tiên của Tháng Mười Hai kế sau khi bầu cho họ ông ta hoặc bà ta.

(4) Trong suốt đời mình, một người có thể phục vụ tối đa là 12 năm tại Thượng Viện, Hạ Viện, hoặc cả hai, theo bất cứ cách kết hợp nhiệm kỳ nào.

(b) Mặc dù có đoạn văn (4) của tiểu phần (a), Thành Viên Thượng Viện hoặc Hạ Viện đang tại chức vào ngày hiệu lực của tiểu phần này có thể phục vụ 12 năm tại viện mình đang phục vụ. Mức giới hạn 12 năm trong tiểu phần này sẽ gồm cả những năm đã phục vụ tại viện mà Thành Viên đó đang phục vụ và bất cứ năm phục vụ nào thêm nữa phải được phục vụ liên tiếp nhau.

(b)

(c) Việc bầu các thành viên Các Thành Viên Hạ Viện sẽ được bầu vào ngày Thứ Ba đầu tiên sau ngày thứ hai đầu tiên trong Tháng Mười Một của những năm số chẵn trừ phi được Lập Pháp quy định khác. Thượng nghị sĩ sẽ được bầu cùng lúc cùng thời gian và địa điểm như các thành viên các Thành Viên Hạ Viện.

(c)

(d) Một người sẽ không hội đủ điều kiện làm thành viên Thành Viên Lập Pháp nếu người đó không phải là cử tri và là cư dân tại địa hạt lập pháp đó trong một năm, và là công dân Hoa Kỳ và cư dân tại California trong 3 năm, ngay trước kỳ bầu cử, và thời gian phục vụ trọn nhiệm kỳ chức vụ mà người muốn tranh cử sẽ không vượt quá số năm phục vụ tối đa được phép theo các tiểu phần (a) và (b) của đoạn này.

(d)

(e) Khi có ghế trống trong Lập Pháp thì Thống Đốc sẽ triệu tập ngay một cuộc bầu cử để điền khuyết.

ĐOẠN 5. Đoạn 7 của Điều XX Hiến Pháp California theo đây được tu chính như sau:

ĐOẠN 7. Mức giới hạn số nhiệm kỳ được quy định trong Đoạn 2 của Điều IV, các Đoạn 2 và 11 của Điều V, Đoạn 2 của Điều IX, và Đoạn 17 của Điều XIII chỉ áp dụng cho các nhiệm kỳ hoặc số năm phục vụ mà các thành viên được bầu hoặc bổ nhiệm vào hoặc sau ngày 6 Tháng Mười Một, 1990, nhưng một Thượng Nghị Sĩ đương nhiệm mà chức vụ của mình không có trong lá phiếu cho cuộc tổng tuyển cử vào ngày đó sẽ có thể phục vụ thêm một nhiệm kỳ nữa. Những mức giới hạn số nhiệm kỳ và số năm phục vụ đó sẽ không áp dụng cho bất cứ nhiệm kỳ nào chưa hết hạn của người được bầu hoặc bổ nhiệm, hoặc cho bất cứ số năm nào đã phục vụ trong một nhiệm kỳ chưa hết hạn, nếu thời gian còn lại của nhiệm kỳ ít hơn phân nửa toàn nhiệm kỳ.

ĐOẠN 6. TÍNH CÁCH TÁCH BIỆT.

Các điều khoản trong đạo luật này có thể tách biệt với nhau. Nếu bất cứ điều khoản nào trong đạo luật này hoặc cách áp dụng bị phán quyết là bất hợp lệ, điều khoản bất hợp lệ đó sẽ không ảnh hưởng đến các điều khoản khác hoặc cách áp dụng có thể có hiệu lực mà không có điều khoản hoặc cách áp dụng bất hợp lệ đó.

ĐOẠN 7. CÁC DỰ LUẬT TIÊN KHỞI MÂU THUẤN NHAU.

Trong trường hợp dự luật này và một hoặc nhiều dự luật tiên khởi khác về số năm hoặc nhiệm kỳ một Thành Viên Lập Pháp có thể phục vụ được đưa vào cùng một lá phiếu toàn tiểu bang, các điều khoản của dự luật hoặc các dự luật kia sẽ được xem là mâu thuẫn với dự luật này. Trong trường hợp dự luật này được nhiều phiếu thuận hơn, các điều khoản của dự luật này sẽ được áp dụng trọn vẹn, và các điều khoản của dự luật kia sẽ trở nên vô giá trị.

CÁC QUYỀN CỦA CỬ TRI

1. Quý vị có quyền bỏ phiếu nếu quý vị là cử tri có ghi danh hợp lệ.

Cử tri ghi danh là một công dân Hoa Kỳ cư ngụ tại tiểu bang này, đã đủ ít nhất là 18 tuổi và không bị tù hoặc được phóng thích có điều kiện sau khi đã bị kết trọng tội, và đã ghi danh để bỏ phiếu tại địa chỉ cư trú hiện thời của mình.
2. Quý vị có quyền bỏ phiếu tạm thời nếu không có tên quý vị trong danh sách bỏ phiếu.
3. Quý vị có quyền bỏ phiếu nếu có mặt xếp hàng chờ đợi tại địa điểm bỏ phiếu trước khi phòng phiếu đóng cửa.
4. Quý vị có quyền bỏ phiếu kín mà không bị hăm dọa.
5. Quý vị có quyền có một lá phiếu mới nếu, trước khi bỏ phiếu, quý vị tin rằng mình đã làm sai.

Nếu vào bất cứ lúc nào trước khi bỏ phiếu sau cùng, quý vị cảm thấy mình đã làm sai, quý vị có quyền đổi lá phiếu hư để lấy một lá phiếu mới. Cử tri khiếm diện (bỏ phiếu bằng thư) cũng có thể xin và được cấp lá phiếu mới nếu họ giao lại lá phiếu hư cho một viên chức bầu cử trước khi đóng cửa phòng phiếu vào ngày bầu cử.
6. Quý vị có quyền được giúp để bỏ phiếu, nếu quý vị không thể bỏ phiếu nếu không được giúp.
7. Quý vị có quyền giao lại lá phiếu khiếm diện đã bầu cho bất cứ khu vực bầu cử nào trong quận.
8. Quý vị có quyền nhận tài liệu bầu cử bằng một ngôn ngữ khác, nếu có đủ số cư dân trong khu vực bầu cử của quý vị để cần phải in tài liệu đó.
9. Quý vị có quyền hỏi về thủ tục bầu cử và quan sát tiến trình bầu cử.

Quý vị có quyền hỏi hội đồng khu vực bầu cử và các viên chức bầu cử về thủ tục bầu cử và được giải đáp hoặc chuyển cho viên chức thích ứng để giải đáp. Tuy nhiên, nếu quý vị hỏi quá nhiều khiến cho họ không thi hành được nhiệm vụ của họ, hội đồng hoặc các viên chức bầu cử có thể ngưng trả lời thắc mắc.
10. Quý vị có quyền trình báo bất cứ hoạt động bất hợp pháp hoặc gian lận nào cho viên chức bầu cử địa phương hoặc cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang.

Nếu quý vị tin rằng quý vị đã bị từ chối bất cứ quyền nào trên đây, hoặc nếu quý vị biết bất cứ gian lận hoặc hành vi sai trái nào về bầu cử, xin gọi Đường Dây Hotline Cử Tri miễn phí được giữ kín của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại số 1-800-339-8163.

Chi tiết trong bản chứng thệ ghi danh cử tri của quý vị sẽ được các viên chức bầu cử sử dụng để gửi tin tức chính thức cho quý vị về tiến trình bầu cử, chẳng hạn như địa điểm phòng phiếu và các vấn đề và ứng cử viên được đưa vào lá phiếu. Luật cấm sử dụng chi tiết ghi danh của cử tri cho mục đích thương mại và nếu làm như thế là phạm khinh tội. Chi tiết cử tri có thể được cung cấp cho một ứng cử viên tranh cử vào chức vụ, một ủy ban dự luật đưa vào lá phiếu, hoặc người khác cho các mục đích bầu cử, học thuật, báo chí, chính trị, hoặc chính quyền, theo quyết định của Tổng Thư Ký Tiểu Bang. Số bằng lái xe và an sinh xã hội, hoặc chữ ký của quý vị trên thẻ ghi danh cử tri, không được tiết lộ cho các mục đích này. Nếu quý vị có bất cứ thắc mắc gì về việc sử dụng chi tiết cử tri hoặc muốn trình báo việc nghi ngờ sử dụng sai trái chi tiết đó, xin gọi cho Đường Dây Hotline Thường Trực Cử Tri của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại số 1-800-339-8163.

Một số cử tri nào đó trong tình trạng bị đe dọa đến tính mạng có thể hội đủ điều kiện làm cử tri kín đáo. Muốn biết thêm chi tiết, xin liên lạc với chương trình Safe at Home (An Toàn Ở Nhà) của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại số miễn phí 1-877-322-5227 hoặc đến Website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại www.sos.ca.gov.

Secretary of State
1500 11th Street
Sacramento, CA 95814

PRSRT STD
U.S. POSTAGE
PAID
SECRETARY OF
STATE

BẦU SỞ BỘ

TỔNG THỐNG TẠI CALIFORNIA

www.voterguide.sos.ca.gov

TẬP HƯỚNG DẪN CỬ TRI CHÍNH THỨC

Hãy Nhớ Bỏ Phiếu!

Thứ Ba, 5 Tháng Hai, 2008

Phòng phiếu mở cửa từ 7:00 sáng đến 8:00 tối.

Ngày 7 Tháng Giêng

Ngày đầu tiên gửi thư xin lá phiếu bầu bằng thư.

Ngày 22 Tháng Giêng

Ngày cuối cùng ghi danh bỏ phiếu.

Ngày 29 Tháng Giêng

Ngày cuối cùng các viên chức bầu cử quận sẽ nhận đơn của cử tri xin lá phiếu bầu bằng thư.

Ngày 5 Tháng Hai

Ngày cuối cùng đích thân đến văn phòng viên chức bầu cử quận để xin lá phiếu bầu bằng thư.

Muốn có thêm Tập Hướng Dẫn Cử Tri bằng bất cứ ngôn ngữ nào sau đây, xin gọi:

English: 1-800-345-VOTE (8683)

Español/Spanish: 1-800-232-VOTA (8682)

日本語 /Japanese: 1-800-339-2865

Việt ngữ /Vietnamese: 1-800-339-8163

Tagalog/Tagalog: 1-800-339-2957

中文 /Chinese: 1-800-339-2857

한국어 /Korean: 1-866-575-1558

TDD: 1-800-833-8683

Để giảm bớt phí tổn bầu cử, Lập Pháp Tiểu Bang đã cho phép Tiểu Bang và các quận chỉ gửi một tập hướng dẫn đến các địa chỉ có nhiều cử tri cùng họ cư ngụ. Quý vị có thể xin thêm bằng cách liên lạc với viên chức bầu cử quận của quý vị hoặc gọi số 1-800-339-8163.

